EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 203, Nisan '99

Yeni bir emperyalist saldırı ve savaşlar dönemi

Emperyalizm ve Balkanlar'da emperyalist savaş

Başını ABD'nin çektiği emperyalist koalisyonunun savaş makinası NATO'yu harekete geçirerek Yugoslavya'ya karşı başlattığı savaş haftalardır sürüyor. Haftalardır Yugoslavya'ya tonlarca bomba yağıyor. Ülkenin sanayi, iletişim ve ulaşım altyapısına büyük darbeler vuruldu. Yüzlerce sivil insan öldü, binlercesi yaralandı.

Daha da vahim olanı, bu emperyalist müdahalenin bahanesi olarak kullanılan Arnavutlar başta olmak üzere, tüm Kosova halkı perişan edildi. NATO müdahalesi ile birlikte yüzbinlerce Kosovalı yerinden yurdundan oldu. Emperyalist saldırıya sözde "insani" nedenler yaratmak, onu haklı göstermek için, bombalamaların ardından göç etmek zorunda kalan bu büyük insan yığınları sınırlarda kasten perişan halde bırakıldı.

Yugoslavya'ya bu haydutça saldırının, bir savaş makinası olarak NATO'yu sıcak bir savaşta ilk kez kullanmanın ve Balkanlar'da emperyalist egemenliği pekiştirmenin ötesindeki nedenleri ve sonuçları, NATO'nun 50. yıl zirvesi ile daha açık hale geldi.

Tüm bunlar başından itibaren basınımızda ayrıntılı olarak değerlendirildi, tahlil ve teşhir edildi. Bunun da sağladığı kolaylıkla, burada ayrıntılara girmeden, son gelişmelerden hareketle bazı temel sonuçları ifade etmek yoluna gideceğiz.

Emperyalizm, militarizm, saldırganlık ve savaş demektir

Militarizm, saldırganlık ve savaş, emperyalizmin özünde vardır. Tüm bunların kendilerini giderek daha dizginsiz bir biçimde gösterecekleri bir tarihsel döneme girmiş bulunuyoruz. İkinci emperyalist savaş sonrasında, Kore'de, Vietnam'da ve öteki Çin-Hindi ülkelerinde olduğu gibi zaman zaman doğrudan taraf olsalar da, daha çok bölgesel çatışmaları ve savaşları perde gerisinden kışkırtan emperyalistler, bundan böyle artık doğrudan kendi adlarına müdahale ve savaşlara girişeceklerini gösteriyorlar. Komünistler yeni dönemin bu açık eğilimini daha '90 yılı başında, daha ortada Körfez krizi ve savaşı yokken, daha Malta Zirvesinin de etkisiyle barış ve silahsızlanma üzerine yaygın bir aldatıcı cereyan varken, açıkça tespit ettiler. Şimdi, '90'ların sonunda, NATO etrafındaki emperyalist Batı ittifakı bunu yeni dönem NATO stratejisi olarak açıkça belirlemiş ve Yugoslavya'ya yönelik emperyalist saldırıyı da bunun bir ilk uygulama örneği ilan etmiş bulunuyor.

İki kutuplu dünyanın hassas dengeleri emperyalizmin özünde varolan bu eğilimlerini belli ölçülerde

gemleyebiliyordu. Varşova Paktı ve Sovyetler Birliği'nin yıkılışından beri bu dizginleyici etken ortadan kalkmış bulunmaktadır. Emperyalizm artık amaca ulaşmak için, iktisadi ve politik araçlar ile tehdit ve şantaj yöntemlerinin ötesinde, doğrudan militarist aygıtını kullanmakta, dolaysız saldırı ve savaşla sonuç almaya çalışmaktadır.

Yeni dönemde bunun ilk geniş çaplı örneği ve uygulaması Körfez savaşı oldu. Emperyalist koalisyon savaş makinasını harekete geçirerek Irak'ı yıkıma uğrattı ve ona tüm koşullarını dayattı. İhtiyaç duyuldukça aynı savaş makinası tekrar tekrar kullanılarak, 8 yıldır Irak'a soluk aldırılmamaktadır.

Aynı yöntem şimdi de Yugoslavya'ya uygulanıyor. Balkanlar'ın işgalini meşrulaştırmak ve Yugoslavya'ya boyun eğdirmek için, savaş makinası NATO haftalardır canice bir saldırı savaşı yürütüyor. '90'ların başında Irak'a yapılan emperyalist müdahale ile '90'ların sonunda Yugoslavya'ya yapılan müdahalenin arasındaki tek önemli fark, ilkinin BM bayrağı altında, bu ikincisinin ise NATO adına yürütülüyor olmasıdır. NATO bir emperyalist politik ittifak olmanın ötesinde, aynı zamanda bir dolaysız savaş makinası olduğu için, bu fark sanıldığından da önemlidir.

Yugoslavya: Nüfuz ve paylaşım mücadelelerinin trajik sahnesi

Sovyetler Birliği'nin yıkılışıyla birlikte ikinci savaş sonrası iki kutuplu dünyanın son bulması, yalnızca emperyalizmin saldırı ve savaş eğiliminin değil, emperyalist dünyadaki iç bölünme ve nüfuz mücadelelerinin de önünü açtı.

Bu mücadelenin açık-gizli biçimde sürdüğü temel alanlardan biri de Balkanlar oldu. ABD ve Alman emperyalizmi, yerine göre anlaşarak yerine göre birbirlerini çelmeleyerek, Balkan ülkelerini kendi nüfuz alanları haline getirmeye çalıştılar. Bu emperyalist egemenlik mücadelesinin en büyük kurbanı, Yugoslavya oldu. '90'ların başından itibaren, özellikle Alman emperyalizmi, Yugoslavya'yı parçalamak ve federal birlikten kopardığı her bir parçayı kendi denetimine almak için her türlü çabayı harcadı. Hırvatistan ve Slovenya, sözde bağımsızlıklarına böyle kavuştular.

Ardından, yüzbinlerce insanın ölümüne, daha fazlasının yaralanmasına, tüm bölgenin yakılıp yıkılmasına, ve en kötüsü, onyıllarca kardeşlik içinde yaşamış halklar arasında kin ve nefret duvarlarının örülmesine neden olan, "Bosna-Hersek trajedisi" geldi. Kendilerine bağlı işbirlikçi gerici güçler aracılığıyla çatışmayı kışkırtan ve yaratan emperyalistler, çatışan taraflar birbirini tükettikten sonra da hakem olarak ortaya çıktılar. Bosna'yı kendi içinde küçücük etnik parçalara böldüler, halkları birbirlerinden ayırdılar ve "barış gücü" adı altında tüm Bosna'yı fiilen ve resmen işgal ve denetimleri altına aldılar. Bu durum yıllardır devam etmektedir.

Bosna'dan sonra sıranın Kosova'ya geleceği, aynı oyunun bu kez Kosova'da tezgahlanacağı biliniyor ve bekleniyordu. '98 yılı boyunca tezgahlanan kışkırtmalarla beklenen oyun sahneye kondu. Makedonya ve Arnavutluk'a askeri kuvvetleriyle zaten yerleşmiş bulunan emperyalistler, Kosova'ya da askeri olarak yerleşme koşulunu Yugoslavya'ya dayattılar. Dayatma reddedilince, savaş makinası harekete geçirildi. Yugoslavya'ya karşı haftalardır sürdürülen emperyalist saldırı savaş böyle başlatıldı.

Emperyalizm özgürlük değil egemenlik peşindedir

Emperyalizm, her yerde ve her zaman, özgürlük değil fakat egemenlik peşindedir. Emperyalizmin karakterine ilişkin bu temel marksist tanım emperyalizmin tarihinden çıkartılmıştır ve emperyalizmin sonraki tüm tarihi tarafından olduğu gibi doğrulanmıştır. Emperyalizmin tüm tehdit, saldırı, işgal ve

savaş girişimlerini sahtekarca "barış", "demokrasi", "insani yardım" vb. argümanlara dayandırdığı bir dönemde, bu temel marksist düşünceyi gözönünde bulundurmak her zamankinden çok gereklidir.

Emperyalist savaş makinasıyla Balkanlar'a çullanmış emperyalistler, bunu bir kez daha "barış", "Kosova Arnavutlarının özgürlüğü", "etnik temizliğin durdurulması" vb. argümanlarla gerekçelendiriyorlar. Bu büyük bir sahtekarlıktır. Varlığı bile kabul edilmeyen Kürt halkının özgürlük mücadelesi boğulsun diye Türkiye'deki kirli savaşa yıllardır tam destek verenlerin Kosova Arnavutlarının ulusal özgürlüğü için savaşı göze aldıklarını iddia etmeleri, tam bir utanmazlık ve ikiyüzlülük örneğidir.

Devrimci ulusal kurtuluşçuluk ve gerici burjuva milliyetçilik

Tıpkı büyük sosyalist Ekim Devrimi sonrasında olduğu gibi, ikinci emperyalist savaş sonrası dönem de, dünya ölçüsünde emperyalizme ve sömürgeciliği karşı büyük bir ulusal kurtuluş savaşları dalgasına sahne olmuştu. Sovyetler Birliği'nin faşizme karşı kazandığı büyük tarihi zafer, Asya'da Çin halk devriminin yarattığı büyük devrimci sarsıntı, bir dizi ülkede "Halk Demokrasisi" rejimlerinin kurulması ve bir sosyalist kampın oluşması, özetle dünya ölçüsünde devrim ve sosyalizm akımının büyük bir güç kazanması, ezilen ve sömürge ulusların emperyalizme karşı kurtuluş mücadelelerine muazzam bir ivme kazandırmıştı. 20. yüzyılın büyük devrimci ulusal kurtuluş akımı, ikinci savaş sonrasındaki bu büyük patlamasıyla emperyalizme büyük darbeler vurmuş ve klasik sömürgeciliği çökertmişti. Ulusal kurtuluş mücadelelerinin bu büyük dalgası '70'lerin ortasında Çin-Hindi halklarıyla Afrika halklarının birbirlerini izleyen zaferleriyle doruğuna ulaşmıştı.

'90'lı yıllar, 20. yüzyılın bitmekte olan şu son on yılı ise, dünya ölçüsünde, özellikle de eski Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa topraklarında, yanısıra orta Afrika'da, gerici milliyetçilik akımlarına ve bunlar arasındaki kanlı çatışmalara ve boğazlaşmalara sahne oldu. Bunun tam da Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki yıkılışla birlikte, dünya ölçüsünde devrim ve sosyalizm akımının büyük bir güç ve prestij kaybına uğradığı, ezilen sınıflar ve halklar arasında insanlık tarihinin gördüğü en birleştirici ve bütünleştirici ideal ve akım olan sosyalizmin geçici olarak bu gücünü kaybettiği bir tarihsel evreye denk gelmesi son derece dikkate değerdir. Buradaki kısa sonuç şudur: 20. yüzyıl tarihinde, proletarya önderliğindeki uluslararası sosyalizm akımının büyük güç kazandığı ve devrimci gelişmeleri ivmelendirdiği tarihi dönemler, dünyanın mazlum ulusları için de kölelikten kurtularak özgürleşmek ve kendi aralarında kaynaşmak dönemi olmuştur. Bu büyük tarihi akımın güç kaybettiği 20. yüzyılın şu son dönemi ise, tersinden gelişmelerin önünü açmıştır. 20. yüzyılın birbirinin zıddı durumundaki bu büyük tarihsel deneyimleri, onların ihtiva ettiği paha biçilmez dersler, bugünün sorunlarına nasıl yaklaşılması, çözüm ve çıkışın nerede aranması gerektiği konusunda da büyük tarihi ve teorik açıklıklar sunmaktadır.

Emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı büyük ulusal kurtuluş mücadeleleri dalgası tarihin çarkını ileriye doğru hızlandırmış, ezilen halklar arasındaki birlik, dayanışma ve sempatiyi besleyip güçlendirmiş, emperyalizme ise büyük darbeler vurarak onun teşhirini ve tecritini hızlandırmıştı. Vietnam halkının '60'lı ve '70'li yıllarda Amerikan emperyalizmine karşı yürüttüğü kahramanca mücadelenin dünya çapında yarattığı derin sempati ve sarsıntı, bu olumlu etkinin ve sonuçların doruğu olmuştu. Oysa '90'lı yılların gerici milliyetçi dalgası, içiçe ya da birbirine komşu olarak yaşayan halklar arasındaki birlik ve kardeşlik bağlarını parçalamış, onlar arasında kin, düşmanlık ve nefret

ilişkilerinin gelişmesine neden olmuştur. Bu arada emperyalizm halklar arasındaki bu bölünme ve çatışmaları bizzat körükleyip kışkırtmakla kalmamış, bu gerici ve kısır kanlı çatışma ve düşmanlıklardan yararlanarak halklar üzerinde köleci egemenliğini ya yeniden kurmuş ya da varolanı daha da pekiştirmiştir. Emperyalizmin kuklası durumundaki kendi gerici sınıf ve yönecilerinin aleti olan halklar, birbirleri karşısında emperyalizmin hakemliğine ve sözde korumacılığına sığınmışlardır. Böylece gerici milliyetçilik akımın, halklara ulusal varlık ve kimlik kazandırmak bir yana, tersine onların tümden köleleşmesinin, çağımızda her türlü ulusal baskı ve köleliğin gerçek kaynağı olan emperyalizmin hükümranlığı altına girmesinin bir aracı olduğu görülmüştür.

'90'lı yıllardan itibaren Orta Afrika'da, Kafkaslarda, Balkanlar'da yaşanan trajik gelişmelere bunun ışığında bakmak gerekir. Gerici Sırp burjuva milliyeçiliği ile Hırvat ve Sloven milliyetçiliği karşılıklı birbirini besleyerek, emperyalizmin üzerine "böl ve yönet" işlemi yapacağı zemini olgunlaştırdı. Bosna-Hersek'de en kanlısı yaşanan trajediler böylece birbirini izledi. Süreç gelinen yerde Balkanlar'ın bir kez daha "balkanlaşma"sına vardı. Kosova'daki Arnavutların haklı ulusal istemlerine burjuva milliyetçi bir karakter kazandıran gerici akımlar, sorunun sözde çözümünü emperyalizme ve onun savaş aygıtı NATO'ya sığınmada buldular. Böylece, Kosova Arnavutlarına özgürlük kazandırmadıkları gibi, bütün Balkanlar'ın bir savaş alanına dönmesinin, emperyalistlerin bir dizi Balkan ülkesini büyük askeri kuvvetlerle işgal etmesinin basit bir aracına ve vesilesine dönüştüler.

Baskı altındaki ulusu ya da ulusal azınlığı özgürleştirmediği gibi, bölgedeki diğer halkların daha çok köleleştirilmesine vesile olan bu tür gerici milliyetçi ulusal akımlar hiçbir biçimde desteklenmemeli, tersine emperyalizmin uşakları ve piyonları olarak red ve mahkum edilmelidirler. Aynı şekilde, emperyalistlerin mazlum ve güçsüz halkları birbirine kırdırmak, sonra da hakem ya da kurtarıcı pozlarında sahneye çıkmak şeklindeki alçakça ve canice oyunları sistematik bir biçimde teşhir edilmelidir.

NATO'nun yeni stratejisi: Dünya ölçüsünde saldırganlık ve savaş

Ulusların köleliği, yaşadıkları sorunlar ve acılar, ulusal hak yoksunlukları emperyalizmin umurunda olmadığı gibi, çağımızda emperyalizm bütün bu türden sorunların doğrudan ya da dolaylı olarak kaynağını oluşturan asıl güç durumundadır. ABD emperyalizminin başını çektiği ittifak savaş makinası, NATO'yu Yugoslavya'ya karşı harekete geçirip Balkanlar'ı ateşe verirken, Kosova Arnavutlarının ulusal hakları değil, fakat kendi egemenlik planlarını uygulamak peşindedir. Saldırgan NATO ittifakının 50. zirvesinden bir ay önce başlatılan emperyalist savaşın gerçek nedenleri, 50. yıl zirvesinde kabul edilen yeni NATO stratejisi ile birlikte çok daha açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Bir gözlemcinin isabetle belirttiği gibi, sorun Kosova değil, fakat NATO'nun yeni işlevidir. Balkanlar'a yöneltilmiş emperyalist müdahale ile Kosova sorununa değil, fakat NATO'nun yeni stratejisine çözüm aranmıştır. Daha doğru ve tam bir ifade ile, zirve öncesindeki bu haydutça savaş pratiğinde, zirvede benimsenecek yeni saldırı ve savaş stratejisinin bir ilk uygulama örneği sergilenmiştir.

NATO her zaman devrime ve sosyalizme karşı, halkların özgürlük ve bağımsızlık mücadelelerine karşı bir tehdit ve şantaj, saldırı ve savaş örgütüydü. Fakat o resmen bir "savunma" örgütü olarak tanımlanıyor, saldırgan ve emperyalist niteliği resmi söylemde gizlenmeye çalışılıyordu. 50. yıl zirvesinde kabul edilen "yeni konsept"e göre, NATO artık resmen de bir saldırı ve savaş örgütüdür. Buna

göre, sadece kendisine üye olan ülkelerin sınırları alanında değil, fakat "alan dışında" da , demek oluyor ki dünyanın her yerinde ve her türlü bahaneyi kullanarak, kendine karşıt ya da kendisi için tehlike saydığı her gelişmeye, akıma, ulusa ve devlete müdahale etme hakkını kendinde görebilmektedir.

Mevcut konjonktürden de yararlanılarak bu yeni "konsept"in hedefleri olarak, aykırı sesler çıkaran devletler, etnik çatışmalar vb. gösterilmektedir. Gerçekte ise asıl ve temel stratejik hedef, her türlü ilerici ve devrimci akımlar ile işçi sınıfı ve halkların her türden devrimci çıkışıdır. Yeni NATO "konsept"i ile gerçekte 21. yüzyılın devrim dalgalarına hazırlık yapılmaktadır. Kendi aralarında çelişkileri ve kutuplaşmaları gitgide derinleşen ve bunun NATO zirvesine de yansıtmaktan kendilerini alamayan emperyalistlerin NATO çatısı altındaki mevcut birliği ne kadar sürdüreceklerinden bağımsız olarak bu böyledir. Bir başka ifadeyle, önemli olan, NATO ittifakı ayakta kaldıkça, NATO'nun savaş makinasının dünya ölçüsünde ne amaçla kullanılacağının resmen de ilan edilmiş olması gerçeğidir.

Etkinlik alanı sınırlamaları kaldırılan, bütün bir yeryüzünü kendisi için etkinlik alanı olarak ilan eden NATO'nun, bugün için esas etkinlik alanının Balkanlar ve Ortadoğu olduğunu emperyalist şefler açıkça ifade ediyorlar. Nitekim bu iki alan NATO'da yer alan emperyalistlerin halihazırda fiili savaş ve işgal alanıdır. Ortadoğu'da Irak, Balkanlar'da ise Yugoslavya ABD emperyalizmi tarafından bu savaş ve işgalin bahaneleri olarak kullanılmışlardır. (İlkinde Kuveyt, ikincisinde Kosova bu bahanelere dolgu malzemesi sağlamıştır.) Türkiye bir NATO ülkesidir ve NATO'nun bu iki hassas çıkarlar alanını birleştiren bir coğrafi konuma sahiptir. Bu nedenle de NATO'nun yeni stratejisi Türkiye devrimi ve Türkiye'nin devrimcileri için apayrı bir anlam ve önem taşımaktadır.

NATO: Uluslararası bir iç savaş örgütü

Yeni "konsept"e göre, NATO yalnızca bir dış müdahale aracı değil, aynı zamanda artık bir uluslararası iç savaş örgütüdür. Zirve tartışmalarında devletlerin egemenlik haklarının NATO için bir şey ifade etmediği, "ulusal egemenlik" kavramının artık uluslararası ilişkilerin dayandığı temel olmaktan çıktığı, NATO'nun uygun bahanesini bulduğunda ve kendi çıkarları gerektirdiğinde devletlerin ve ulusların yaşamına doğrudan müdahale edeceği, "yeni stratejik konsept" çerçevesinde açıkça dile getirilmiştir.

Fakat bunun da ötesinde, dile getirilen daha da önemli bir nokta var. Belli bir devletin sınırları içerisindeki sorunlar karşısında ilgili devlet güç durumda ya da çaresiz kalırsa, NATO duruma doğrudan müdahale etmeyi kendi yeni misyonu olarak tanımlamıştır.

Buna göre, devrimci bir Kürt özgürlük mücadelesinin Kürdistan'da başarıyı zorlaması durumunda, ya da devrimci bir işçi sınıfı ve halk hareketinin Türkiye'deki rejimi zorlaması koşullarında, NATO bir iç savaş gücü olarak doğrudan devreye girebilecektir. NATO'nun artık bir dünya polisi olacağı açıkça dile getiriliyor. Fakat burada devrimcilerin önemle gözetmesi gereken kritik nokta şudur: NATO bu polisliği devletler arası ilişkilere ve anlaşmazlıklara çeki-düzen verme girişimlerinin ötesinde, bizzat tek tek ülkelerdeki iç çatışmalara doğrudan müdahale etmeye girişerek yapmak niyetindedir.

Bu anlamda NATO uluslararası konuma sahip bir iç savaş örgütü ve ordusu olarak çıkacaktır emekçilerin ve halkların karşısına. Daha çıkışında tek tek üye ülkelerde Gladio, Kontr-gerilla vb. isimler altındaki özel iç savaş örgütlenmelerine girişen NATO'nun kendine şimdi açıkça biçtiği bu yeni misyon şaşırtıcı değildir.

Saldırganlıkta birleşenlerin iç çelişki ve çatışmaları büyüyor

Gelgelim tarih diyalektik bir tarzda, sürekli çelişkiler ve karşıtlıklar üreterek seyreder. Bugün kendine yeni stratejik misyonlar tanımlayan emperyalist NATO ittifakı, bizzat bu yeni stratejinin saptandığı 50. yıl zirvesinde, gittikçe derinleşen iç çekişme ve çatışmalarını gizleyememiştir. Bu çekişme ve çatışmalar, NATO ile BM ilişkisinden sürmekte olan savaşa, NATO'nun kendi iç yönetiminden Avrupa'nın kendi birleşik askeri örgütlenmesine (zirvede buna Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği denildi) kadar bir dizi alanda kendini gösterdi.

Bu çekişme ve çatışmalar, bizzat ABD'nin davranış çizgisiyle de tescil edilmektedir. Zirve öncesinde NATO'yu Balkanlar'a askeri müdahaleye sürükleyen ABD, gerçekte böylece emperyalist nüfuz ve rekabet mücadelesinde kendi pozisyonunu güçlendirmek, NATO zirvesinde de bunu tescil ettirmek hesabı içinde idi. Burada hedef ve hesap birden fazladır.

Herşeyden önce BM devre dışı bırakılarak, NATO'nun karar ve iradesine göre hareket edilerek, Güvenlik Konseyi'nin Rusya ve Çin gibi iki daimi üyesi peşinen devre dışı bırakılmıştır. Yugoslavya'ya yöneltilmiş savaş yalnızca bir ilk örnek olduğuna göre, bu davranış bundan sonraki uluslararası anlaşmazlıklarda da bu iki devleti (elbetteki NATO üyesi olmayan tüm öteki BM üyelerini) devre dışı tutma niyetini ortaya koymaktadır.

İkinci olarak, ABD emperyalizmi, Avrupa'nın göbeğindeki bir soruna savaş yoluyla müdahale ederek ve kendisine rakip konumdaki Avrupalı emperyalistleri bu doğrultuda ardından sürükleyerek, onlar üzerindeki etki ve denetimini güçlendirmiştir. Onları kendi çizgisinde ve kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmek zorunda bırakmıştır. Öylesine ki, Fransız emperyalizmi, istemiye istemiye "geleneksel dostu" Sırbistan'a yöneltilen yıkıcı emperyalist savaşın içinde bulmuştur kendini. Öte yandan, saldırı savaşının üssünü oluşturan İtalya, ABD'nin yönettiği savaşın iradesiz bir bileşeni durumundadır. Alman emperyalizmi ise, ABD'nin hakim inisiyatifine rağmen, durum konusunda daha rahat bir pozisyondadır, zira ikinci emperyalist savaştan sonra, ilk kez olarak, dışarıya asker göndermenin ötesinde bizzat bir emperyalist saldırı savaşı içerisinde yer alarak, uluslararası militarist girişimlerine böylece bir meşruluk sağlamıştır. Bir tek İngiltere ABD'nin Balkanlar'daki bu son girişimiyle tam bir uyum ve çıkar birliği içerisindedir, zira o bir dizi başka olayın da gösterdiği gibi ABD'nin Avrupa'daki kolu durumundadır.

Üçüncü olarak, Yugoslavya'ya karşı açılan savaş, Rusya'nın Balkanlar'daki etkinliğine bir darbe olmuştur. Rusya'nın önden tüm esip gürlemelerine ve savaşın ilk günlerinde savurduğu kuru-sıkı tehditlere rağmen başlatılıp sürdürüldüğü ölçüde, bu ülkenin artık dünya politikasında birinci dereceden bir rol oynayamayacağı doğrultusunda bir ilk mesaj olmuştur. Bilindiği gibi, Rusya'nın artık bir süper devlet olmadığını, fakat yalnızca bölgesel bir güç olduğunu kendisine ve dünyaya göstermek ve kabul ettirmek, ABD emperyalizminin yeni stratejisinin önemli bir unsurudur.

Dördüncü olarak, ABD emperyalizmi (ve kuşkusuz onunla birlikte Avrupalı emperyalistler) Kosova sorununu ve Yugoslavya'ya açılan savaşı Balkanlar'a yerleşmenin, Balkan ülkelerini denetlemenin ve Balkan halklarına içerden hakim olmanın bir aracı olarak kullanmaktadırlar. ABD emperyalizmi Arnavutluk'u fiilen işgal etmiş durumdadır ve bu işgali kalıcılaştırmak niyetindedir. Aynı şekilde Makedonya, ABD ve öteki emperyalistlerin askeri işgali altındadır. Bulgaristan, Romanya, Çekistan ve Macaristan'ın hava sahaları emperyalist askeri harekata açılmış

durumdadır. Çekistan ve Macaristan'a emperyalist askeri güçlerin yerleşmesi gündemdedir.

Kuşkusuz bu sonuncu nokta, emperyalistlerin işbirliği halinde Balkanlar'a yerleşmesi, en önemli noktadır. Bölge halklarının kaderini ve bölgede devrimin geleceğini hayati ölçülerde etkileyecek bir gelişmedir bu.

Dünya çapında savaşa ve emperyalizme karşı büyüyen dalga

Fakat tarihin diyalektiği asıl olarak kendini, emperyalizmin Balkanlar'daki bu hoyratça ve canice eylemi karşısında dünya ölçüsünde gelişmekte ve yayılmakta olan emperyalizm ve savaş karşıtı dalgada göstermektedir. Emperyalist müdahale ile birlikte Batı Avrupa'da, Doğu Avrupa'da, başta Yunanistan ve Bulgaristan olmak üzere Balkanlar'da, Rusya'da ve dünyanın birçok başka bölgesinde büyük savaş karşıtı gösteriler yaşandı ve yaşanmaktadır. Vietnam savaşından beri dünyada ilk kez bu denli yaygın, güçlü ve belirli bir emperyalist saldırıya kilitlenmiş anti-emperyalist kitle hareketi görülmektedir. Bunu yalnızca bir başlangıç, bundan böyle güçlenerek devam edecek olan büyük anti-emperyalist duyarlılık ve eylemin bir ilk işareti saymak gerekiyor. ABD emperyalizmi ve NATO meydanı boş bularak güç gösterisine girişmiş, fakat böylece kendi karşıtı güçleri dünya ölçüsünde harekete geçirmiştir.

Bu arada emperyalist saldırı savaşı peçeleri yırtmakta, gerçek kimlikleri de yerli yerine oturtmaktadır. Örneğin Almanya'da, hükümet partileri olan SPD ve Yeşiller'in, bir emperyalist saldırı savaşını emperyalizmin has temsilcileri olarak yürütmeleri yüzlerindeki maskeleri düşürmüş, bu partilerin bünyesinde bunalıma yolaçmıştır. Aynı şey Fransa'da ve İtalya'da hükümet ortağı olan sözde komünist gerçekte revizyonist-reformist partileri için de geçerlidir. Yine aynı şey, pek milliyetçi geçinen, fakat İncirlik üzerinden Irak'ın günübirlik bombalanmasına ses çıkaramayan, Balkanlar'a yönelik emperyalist müdahaleye ise hararetle destek veren Ecevit için de geçerlidir. Olaylar gerici-şoven milliyetçiliğin dünyada olduğu kadar Türkiye'de de emperyalizme uşaklığın öteki yüzü olduğunu gitgide daha açık gösterecektir. Emperyalist savaş Batının sözde burjuva demokrasinin ve özgür medyasının da gerçek yüzünü açığa çıkarmıştır. Emperyalistler savaşın gerçek nedenlerini ve seyrine ilişkin gerçekleri Göbels'i aratmayan bir propaganda tarzıyla tersyüz etmekte, kendi halklarını aldatmak için her türlü sahtekarlığı ve rezilliği mübah saymaktadırlar.

Balkanlar'a emperyalist müdahalenin en önemli sonuçlarından biri de, Balkan halklarıyla türedi Balkan burjuvazisinin ve onun hükümetlerinin taban tabana zıt tutumlar içerisinde giderek birbirinden daha çok kopmasıdır. Balkan halkları (özellikle de Yunan, Bulgar ve Çek halkları) başından itibaren emperyalist müdahaleye karşı çıkarlarken, yönetici sınıflar aldıkları sadakalar ve rüşvetler karşısında emperyalist saldırganlara destek ve hizmette kusur etmemişlerdir. Yönetici sınıflar ile emekçi halk arasında savaşın şiddetlendirdiği bu kopma, devrimci açıdan çok önemli bir gelişmedir.

Türkiye: Emperyalist saldırganlık ve savaşın bölgedeki ileri karakolu

Son olarak Türkiye'nin durumu var. Türk burjuvazisi Yugoslavya'ya yöneltilmiş emperyalist saldırıyı hararetli bir tarzda desteklemekle kalmıyor, kendi askeri kuvvetleriyle bu canice savaşın içerisinde bizzat yer de alıyor. Balkanlar'a yönelik emperyalist saldırı vesilesiyle bir kez daha görülmüştür ki, Türk devleti, Türkiye'yi çevreleyen bölgelerde, yani Ortadoğu'da, Kafkasya'da ve Balkanlar'da ABD emperyalizminin en sadık müttefiki ve

onun emperyalist planlarının bir müdahale gücü durumundadır.

Bu aşağılık rol, Türkiye halkına Kosovalı müslümanlara yardım iddiası sahtekarlığıyla örtülmeye çalışılarak sunulmaktadır. Bu sahtekarca iddiaya ileri sürenler, Kürdistan'da 20 milyon müslüman Kürt kardeşinin varlığını bile reddedenlerdir. ABD emperyalizminin İncirlik'ten kaldırdığı uçaklarla müslüman Irak halkının günübirlik bombalanmasına seyirci kalmaktan öteye ona destek verenlerdir. Bu sahtekarlığı ve ikiyüzlülüğü teşhir etmek, Türk burjuvazisinin ve hükümetinin, Balkanlar'da Kosovalı Arnavutlar için değil, fakat ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarları için savaş yürüttüğünü emekçilere anlatmak, günümüzdeki devrimci çalışmanın temel unsurlarından biri olmak durumundadır.

Türk burjuvazisiyle ilgili bir başka nokta, 50. yıl zirvesinde ortaya çıkan gelişmelerdir. Avrupalı emperyalistler ABD'nin inisiyatifini sınırlamak, ve kendi etkinlik alanlarında daha hükümran davranmak üzere Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği adı altında, kendi birleşik askeri kuvvetlerini yaratmayı karar haline getirdiler. NATO ülkesi Türkiye bu yeni emperyalist oluşumun dışında bırakıldı. Türkiye'nin bir kısım burjuva yorumcuları bile bunu, Türkiye'nin Avrupa'dan daha çok uzaklaştırılması, ABD emperyalizmine daha ağır bir biçimde mahkum olması olarak yorumladılar. Yeni dönemde Türkiye, ABD emperyalizminin hizmetinde, Ortadoğu, Kafkaslar ve İç Asya'ya yönelik olarak daha etkin bir koçbaşı rolü üstlenecektir.

Sonuç olarak Türkiye, NATO bünyesinde ve ABD emperyalizmine bağımlılık ilişkileri çerçevesinde, kendini çevreleyen bölgedeki ülkelere ve halklara karşı emperyalizmin bir ileri karakolu olma rolü oynayacaktır.

Emperyalizmin uluslararası gücüne karşı devrimci enternasyonalizm

Emperyalizmin uluslararası örgütlerinin her zamankinden çok şu veya bu ülkenin iç çatışmalarında doğrudan taraf olmaya hazırlandıkları bir döneme giriyoruz. Böyle bir dönemde, şu veya bu ülkedeki devrim mücadeleleri de, her zamankinden çok daha güçlü bir biçimde kaderini uluslararası ilişkilere, enternasyonal birlik ve dayanışmaya, devrimin bölgesel ve uluslararası karakterine bağlamak zorundadır.

Bu aşağılık rolü boşa çıkarmak, bu stratejik amaç çerçevesinde tüm bölge halklarıyla, onların ilerici ve devrimci güçleriyle en yakın ilişki ve dayanışma içerisinde olmak, Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin, emperyalist müdahale öncesinde gerçekleşen kuruluş kongresinin saptadığı temel stratejik bir görevdir. Balkanlar'a emperyalist müdahale ve bu müdahale içerisinde Türkiye'nin üstlendiği aşağılık rol, partimizin bu alandaki stratejik ve güncel görevlerine apayrı bir anlam ve önem kazandırmıştır.

Son olarak şununla bağlamak istiyoruz. Partimizin kuruluş kongresi devrimimizin Türkiye'yi üç yandan kuşatan bölgelerdeki gelişmelerle hayati ilişkisini bütün açıklığıyla ve çok yönlü olarak saptamış bulunmaktadır. Son gelişmeler, bu perspektifi doğrulamakla kalmamış, buna ilişkin görev ve sorumluluklarımızı çok daha yakıcı ve güncel hale getirmiştir.

Emperyalizmin uluslararası örgütlerinin her zamankinden çok şu veya bu ülkenin iç çatışmalarında doğrudan taraf olmaya hazırlandıkları bir döneme giriyoruz. Böyle bir dönemde, şu veya bu ülkedeki devrim mücadeleleri de, her zamankinden çok daha güçlü bir biçimde kaderini uluslararası ilişkilere, enternasyonal birlik ve dayanışmaya, devrimin bölgesel ve uluslararası karakterine bağlamak zorundadır.

EKİM

TKİP Belgeleri: Kongre Tartışma Tutanakları

Örgütsel sorunlar üzerine ön tartışmalar/1

Örgüt/politika ilişkisi güçlü bir biçimde kurulmalı

Tuna: Önümüzde örgüt komisyonu çalışma taslağı var. Ulaştığımız parti düzeyi, aynı zamanda güçlü ve tok bir örgütsel iddiadır. Bu güçlü iddianın gerisinde, örgütsel yapımızın mücadele süreçlerimizin içerisinde geçici öğelerden bir ölçüde arınması, bugün partimizin asgari örgütsel omurgasını oluşturan bir örgüt kadrosu birikimine, profesyonel devrimci çekirdeğe ulaşmamız var.

Politik mücadelede her zaman bir kadro sirkülasyonu yaşanır ve geçici yol arkadaşlarından arınma gerçekleşir. Fakat bu aynı sürecin öte yüzünde partinin çekirdek kadrosunun oluşumu vardır. Bu kadronun oluşumunun özellikle 3. Konferans sonrası süreçte, politik mücadele açısından giderek oynamamız gereken role yakınlaşan görevler süreci içerisinde gerçekleşmesi, bu iddianın zaten temeli.

Bu açıdan, sadece son üç yılın değil, on yıllık gelişmemizin deneyimlerine dayanan ve bu birikimden bir ölçüde süzülen bir kadro birikimimiz var. Bu temel üzerinde tok bir örgütsel iddiada da bulunmak, onu bir tüzükle birleştirmek imkanına ve iddiasına sahibiz. Bu, basitçe parti, parti ile program, program ile tüzük arası bir eş zamanlılık değildir. Esasta bunun arkasında, tüm bunları da olanaklı kılan belirli bir altyapı vardır.

Örgüt komisyonu tarafından sunulan metni çok sistematik bir biçimde inceleyemedim. Yalnız benim eksik gördüğüm ilk noktalardan biri şu: Bizim geldiğimiz yerde, örgütsel süreç ve örgüt sorunları kendi içerisinde değil de, politik mücadelenin sorunlarıyla bağı içerisinde bir yere oturtulmalıydı. Örgütsel düzeyimizin bugünkü özelliklerinin özellikle 3. Konferans sonrası süreçte kazanıldığı düşünülürse, metin, atılan adımların zayıf kaldığı, tıkandığı yerlere yoğunlaşmak zorundaydı. Örgüt-politika boyutları arasındaki ilişkinin daha özel planda, daha güçlü bir tarzda öne çıkması ihtiyacı var bence.

Yeni dönemde, örgüt sorunlarına ilişkin tüzüğün rolünü tartışıyoruz. Örgüt sorunlarının salt kendi içerisinde tüzüğün getireceği örgütsel norm ve ilkeler üzerinden çözülemeyeceği konusunda bir fikre sahibiz. Bu temel üzerinden bakıldığı ölçüde de; partinin basit bir ajitasyona dönüşmemesinin, tüzüğün kağıt üzerinde kalmamasının temel güvencesi, zaten politik mücade içinde bir örgütsel birikim sağlanması ve yeni dönemde de görevlerin altına bununla girilmesidir. Bu nedenle komisyonun metni bence 3. Konferans sonrası döneme bakarken bir dizi eksiklik, sorun alanı saptayıp onları önümüzdeki dönemin görevleri olarak koyarken, bu çözümlerin neden çok gündeme girmediğini de tartışabilmeliydi. Bu noktada, "neden" sorusunu sorabilmeliydi. Bu soruyu sorabildiği ölçüde, örgütsel eksiklikler ve zayıflıklar ile politik çalışmadaki zayıflıklar arasındaki halkaları tesbit edebilirdi, diye düşünüyorum. Metin bir dizi yerde güçlerimizin sosyal-sınıfsal kökenine yönelik vurgularla politik çalışmamız arasındaki bağları daha zayıf kurmuş, diye düşünüyorum.

Eğitim ihtiyacı, önümüzdeki dönemde parti programına ve örgütün bugüne kadarki temel metinlerine dayanarak yürüteceğimiz, dahası çok uzun süredir üzerinde önemle durduğumuz bir sorundur. Özellikle, MK'nın '94 Nisan toplantısının kararları üzerinden daha özel bir tarzda, bir örgütsel değerlendirme, bir direktif olarak, marksist klasiklerin özümsenmesi sorunu olarak ortaya konulmuştur. Aradan geçen süreçte, bir örgütsel-politik mesafe aldığımız bir gerçek olmakla birlikte, ideolojik sorunlarda Marksizmin genel teorik temeline ve ilkelerine

karşı son derece sadık, bu noktada ortodoks diye tanımlanabilecek bir hareket olduğumuz düşünülürse, bu alanda hala da fazlasıyla zayıf kaldığımızı görüyoruz. Bunun bir değerlendirmesi olmalı. Bu değerlendirme, geriye dönük bir hesap çıkarma ya da bilanço biçiminde değil, ama yeni dönemde bunun bir örgüt direktifi olmanın ötesindeki anlamını, imkanlarını ve sorumluluklarını ortaya koymalıdır.

Bu temel üzerinde gördüğüm diğer sorunları da parça parça söyleyebilirim. Önümüzdeki dönem için, elimizdeki örgütsel birikime ilişkin iddia edilmesi gereken şeylerden birincisi bence şudur: Elimizdeki örgütsel-kadrosal birikim (hem örgütsel omurga düzeyinde, hem de örgüt kadroları olarak kazanabilecek potansiyel imkanlar olarak, alttaki sempatizan militanlar düzeyinde), altına gireceğimiz politik görevleri sırtlamaya adaydır. Bu noktada politik mücadelenin içerisinde özel bir sorun, özel bir tutuculuk yaşanmaksızın, bu görevler çerçevesinde parti kadrosu olarak bir yere oturacakları söylenebilir. Metin, yeni bir düzeye ulaştığımızı güçlü bir tarzda iddia ederken, dönüp herşeye rağmen, bir parti tarzı ile örgütün mevcut çalışması arasında hala da kapatılması gereken bir mesafe olduğunu söylüyor. Elbette bunun içerisinde de kendi içerisinde ayrışmalar, dökülmeler olur. Bu başka bir şey. Sonuçta, bizim ulaştığımız düzey, tam da politik görevlerin altına girerek, bu düzeyde insan kazanabilmenin, bu düzeyde insan kadrolaştırabilmenin zemini anlamına geliyor.

Metnin bu yanında fabrika hücreleri üzerine, bunun örgütsel yapılanmamızla ilgili yönü üzerine güçlü bir vurgu var. Bu vurgu, parti olduğumuz bir aşamada ve henüz fabrika hücrelerinden nispeten uzak olduğumuz bir yerde, tok ve güçlü bir tazda yapılmak zorunda. Ama, bir kez daha bunun biçimsel kalmaması için, nasıl anlaşılması gerektiği üzerine bir şeyler söyleyebilirim.

Çubuğu inisiyatifli ve yaratıcı mahalli örgütlenmelere bükmeliyiz

Paralel yüklenme diyoruz. Mahalli örgütlerle toplam parti çalışmamızın bir üst düzeyde yeniden kurulması için, paralel yüklenmenin fabrika zemininde de kendini ifade etmesi gerekiyor. Bu, basit anlamıyla, fabrika hücre sayısının arttırılması değil. Politika yapan, sınıfın siyasal temsiliyetini başaran, toplum düzeyinde bir taraf olabilen, sınıfın bağımsız eylemini örgütleyebilen bir parti olmalıyız. Böyle bir parti için, mahalli örgütler, merkezi politik çalışmanın kaba ve basit bir eklentisi olmamalı. Tam tersine, kelimenin gerçek anlamıyla yaratıcı bir mahalli çalışma/örgütlükler olabilmeli. Tam da bunun olanaklı olabilmesi için altta fabrika hücreleri temelinde bir çalışma ve yapılanma gerekiyor. Bir-iki fabrikayla değil, onlarca fabrikayla politik ilişkiler kurma temelinde bir bakış, buradan bölgesindeki işçilerin öncü kuşağının özgünlüğü üzerinden bir yaratıcılık, bir inisiyatif vb. gerekiyor.

3. Konferans sonrasında, taktik politika alanında mahalli örgütlerin neden yaratıcılık ve inisiyatif gösteremediğini anlayabiliriz. Daha açıkçası, sınıf hareketinin bir gelişme temposu olmadığı koşullarda, politika yapış alanındaki anlamlı ve sınırlı ilk örneklerin bile ancak merkezi düzeyde açığa çıkmasını anlayabiliriz. Ama yeni dönemde, herşeye rağmen, vurguyu mahalli örgütlükler üzerinden yapmamız, mahalli örgütlerin görev ve pratiklerini bu yeni düzeyden tanımlamamamız gerektiğini düşünüyorum. Böyle tanımlandığı ölçüde, kadro sorunlarımızın tüm temelinin, tüm başarısının, tüm yeni kriterlerinin politika yapabilen kadro temelinde formüle edilmesi gerekir. Bunun özel bir tarzda, bir vurgu olarak öne çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Örgütsel ilkeler ve normlar alanında, disiplin ve demokrasi, hak ve görevler, eleştiri ve özeleştiri vb. çeşitli ilişki ve bütünlükler alanında, yanısıra ihtilalci bir örgütsel kimlik, iç illegalite vb. alanlarda, temel kriterlerin öncelikle politikayla bağını kurmalıyız.

Fabrika hücreleri ile beraber sınıf içerisinden kadrolaşmaya ilişkin bir vurgu var. Bunun özel bir tarzda, özel bir önemle gözetilmesi gerektiğini söylüyor metin. Bu çok açık.

Geçen dönemde eğitim faaliyetindeki aksama, aslında hala da kazanılan insanların hareketin ideolojik düzeyi üzerinden kazanılmasından geliyor. Bunlar biraz emekçi sınıflar dışından, yarı-aydın kesimlerden olduğu

ölçüde, zaten eğitim ihtiyacını kendileri de bireysel motivasyonlarıyla daha kolay (tam örgüt ihtiyaçları temelinde olmasa bile) karşılayabiliyorlar.

Sınıf zemininde, bizzat faaliyetin örgütlenmesi üzerinden kadrolaşmamız ne kadar artarsa, eğitim ihtiyacı da o kadar yakıcı bir biçimde açığa çıkacaktır. Bu olmadığı ölçüde, insanların belli bir örgütsel-politik birikim ve yetenekleri üzerinden üyelik, aday üyelik gibi normlar da bozulmaya uğruyor. Sınıf içerisinde kadrolaşacağımız bir yerde, kazandığımız insanların eğitimini artık daha bilinçli bir tarzda ele almak durumundayız. Bu zemin üzerinde eğitimi sistematik bir biçimde ele almak, hem bir yakıcı ihtiyaç, hem de bir sorumluluktur.

Kadrolaşmanın sorunları

Metinde, örgütün omurgasını oluşturan kadrolar ile ile yeni güçler arasında, örgütsel normlara uyum konusunda farklı vurgular yer alıyor. Son bölümde bu vurgu güçlü bir tarzda yeniden yapılıyor. Sınıfın içerisinden kadrolaşmada ve onları profesyonelleştirmede daha atak davranabiliriz. Bu insanların fabrikalarda günde on-oniki saat çalışmaları gerekmiyor.

Biz küçük-burjuva katmanlardan kadrolaştığımız ölçüde, onları sınıf çalışmasına sürmeyi, fabrikalara sokmayı özel tarzda gözettik. Bu, sadece onların sınıf intiharını gerçekleştirmeleri, sınıfsal kökenlerinden gelen zaaflarından arınmaları, kazanılmaları açısından değil, örgütsel darlığımızın getirdiği doğal ihtiyaçlar nedeniyle de böyle oldu. Bu durum bir bakıma bu güçleri doğal ortamlarda kazanmamızı zora sokan, onları zorlayan, aslında üstlenebilecekleri daha değişik sorumlulukları üstlenememeleri gibi sonuçlar üretebildi. Ama bu deneyimden yola çıkarak, insanları doğal bir tarzda kazanmak, bugün bize verdikleri düzeyde sorumluluk vermek vb. biçiminde, çubuğu çok da ters tarafa bükmemeliyiz. Henüz sınıf dışı bir örgüt iken attığımız adımlarla insanları kadrolaştırma yönündeki çabalarımızda belli bir mesafe alabildiğimizi biliyoruz. İnsanları sınıf çalışmasına ve sınıfın sosyal yaşamına kazanabildiğimiz hayli anlamlı örnekler de var. Parti düzeyine çıktığımız, sınıfla ilişkilerimizin daha gelişkin olduğu bir aşamada, dün olduğundan daha büyük bir güvencemiz var. Küçük-burjuvazi, yarı-aydınlar, gençlik içerisinden kazandığımız güçleri, sınıf çalışması içerisinde yeniden kazanmak açısından bugün daha güçlü bir temele sahibiz.

Buna rağmen, henüz kadro niteliği taşımayan insanları mümkün olduğunca doğal çalışma alanlarında kazanmanın, çevrelerindeki çeper güçleri politik çalışmanın unsurları haline getirebilmenin imkanlarına yönelmeliyiz. Metindeki vurguların da böyle anlaşılması gerektiğini düşünüyorum. Sonuçta, sınıfın içerisinden kazandığımız güçleri daha yaygın bir biçimde profesyonelleştirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu bir zaaf alanı olmadığı ölçüde, onları çalışmaya çok daha ileri düzeyde seferber edilebilmek, daha ileri düzeyde kazanabilmek bakımından önemli bu.

3. Genel Konferans sürecinde de bir kadro birikimine sahiptik. Belli bakımlardan bir örgütsel gelişme de vardı. Sözkonusu bu birikim çok genç güçlerden de oluşmuyordu. Sadece bizdeki örgütsel geçmişi açısından değil, devrimci hareketteki geçmişi açısından da belli bakımlardan deneyim sahibi bir insan kuşağıydı. Ama buna rağmen, disiplin, devrimci eleştiri, öz-eleştiri, hak ve görevler ile yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yaptığımız vurguların hayata geçmediği, bu alanda hayli sancılı bir süreç yaşandığı ve sonuçta bunun bizim hızımızı kestiği, sorun alanları haline geldiği bir tablo ile karşı karşıya kaldık.

Metinde, 3. Genel Konferans sonrası dönemde tüzüğün rolü ve işlevi üzerine bir tartışma var. Bence bunun tartışmaya açılması gerekir. Tüzüklü bir yaşama geçişte dün ile bugün arasındaki temel farkın, sadece son üç yılda hareketin artan sorumluluklarını yüklenmeye aday bir kadro tipinin doğal bir ayıklanmayla oluşması olduğunu düşünmüyorum. 3. Konferans sonrasında, insanları bir dönüşümle kazanabilmek için onları güçlü biçimde kuşatabilmemiz gerekirdi. Kuşatabilmenin bir tarafında güçlü bir örgütsel iç yaşamın kurulabilmesi, ama güçlü bir örgütsel yaşamı da sarıp sarmalayacak bir politik çalışmanın yürütülebilmesi ve bunun sonuçlarının alınması gerekirdi.

Geldiğimiz aşamanın imkanlarına rağmen, insanların dönüşümlerini zora sokan, tam da

politik olanakları farkedememeleri gerçeğidir. Bugün dar örgütsel çalışmayla değil, güçlü bir politik çalışmayla görev ve sorumluluklarımızı yerine getirebileceğimizi insanlara anlatabilmenin, bunun örgüte, sınıfa ve devrime karşı bir sorumluluk olduğunu kavratabilmenin çok daha güçlü olanaklara sahibiz. Bunu kongrenin iradesi olarak koyacağız, bunun güçlü bir etkisi olacaktır. Yeni dönemde bizzat politik çalışmamız üzerinden disiplin ve denetimi oturtmaya çalışmamız, çok daha güçlü bir karşılık bulacaktır. Bu alanda alacağımız mesafe, örgüt omurgasının ötesinde, sempatizanlardan da gerçekten fiili bir disiplini istemenin, güçlü devrimci bir örgüt yaşantısını kurabilmenin esas zeminidir.

Onyıllık zengin bir örgütsel-pratik deneyim birikimi

Cihan: Metni oturumun hemen öncesinde okudum. Bu durum metni rahat değerlendirmeyi zora sokuyor biraz. Metni yeniden dikkatle okumak isterim. Ama bu hızlı okuma üzerinden bile metnin anlamlı değerlendirmeler içerdiğini söyleyebilirim.

Öncelikle bazı teknik noktaları belirtmek istiyorum. Bir dönemin dejenere olmuş partilerinden devralınmış bir davranış tarzı vardır. Genellikle parti kongrelerine önden hazırlanmış MK raporları ile gidilir ve bu raporlarda geride kalmış sürecin ayrıntılı bir örgütsel-pratik dökümü yeralır. Biz hiçbir safhada örgüt konferanslarına bu tür bir ön raporla gitmedik. Kuruluş kongremize de böyle gitmiyoruz. Ancak bunun bir göz yanılması yaratmaması için öncelikle şunu belirtmek istiyorum. Bizim on yıllık çok zengin bir örgütsel-pratik deneyimimiz var ve bunun her bir safhası ayrıntılı yazılı değerlendirmelere konu olmuştur. Bu açıdan hiçbir örgütte bizdeki kadar bir yazılı örgütsel değerlendirme birikimi olduğunu zannetmiyorum.

Bir ilk oluşum sürecimiz var. Bildiğiniz gibi, örgütsel açıdan çok zayıf bir başlangıç bu. Ama daha bu başlangıç anında bile, bizim örgütsel görev ve sorunlarımızı ele alan, bugünden bakıldığında o gün için hayli anlamlı görülebilecek olan iç yazışmalarımız ve *Ekim*'de konuyu ele alan bir dizi değerlendirme yazımız var.

Ardından 1. Konferans'ımız geliyor. Bu konferansta örgütsel şekillenmemizin o ana kadarki sürecinin özlü bir dökümü var. Sözlü sunulan raporun bir bölümüdür yayınlanan. Sözlü raporun kendisi çok daha kapsamlıdır. Yayınlanan bölümde, ilk örgütsel şekillenmemizin sorunlarına ilişkin temel çizgiler özlü bir biçimde var. Dahası, konferansın toplamında genel olarak örgüt, kadro, çalışma tarzı, legalite-illegalite vb. sorunların yanısıra, tek tek il çalışmaları üzerinden de çok ayrıntılı tartışma ve değerlendirmeler vardı. Bunlar yüzlerce sayfayı bulan ayrıntılı tartışmalardı ve arşivimizde duruyor.

Aslında, bir kongre hazırlığı sürecinde bunların, özellikle kentlere ilişkin olanların her bir kente verilerek incelenmesi gerçekten yararlı olurdu. Maalesef pratik sürecimiz bunu olanaklı kılmadı. İl örgütlerimizin nesnel zayıflığının da bunda belli bir payı var. Ama 1. Konferans'a ilişkin olarak gene de bugün elimizde epeyce döküman var. Kadro sorunlarından üyelik-aday üyelik sorunlarına, çalışma tarzından fabrika çalışmasına, parçalar halinde sunulmuş dökümanlar bunlar.

Öte yandan 1. Konferans'la 2. Konferans arası bir süreç var. Bu arada yaşadığımız iç sorunların belgeleri var ve bunlar örgütten öteye kamuoyuna sunulmuştur. Önderlik düzeyinde yaşadığımız sorunlar zaten *"İç Yazışmaları İç Çatışmalar"* başlığıyla kitaplaştırılmış bulunuyor. Örgüt yaşamımızın sorunlarının yeraldığı ara dönem yazışmaları, MYO'da yayınlanmış değerlendirmeler var. Konferansın kendi ön süreci var. Örgüt gerçeğimiz üzerine iç yazılarımız, bugün kitap olarak henüz derlenmemiş olan, ama o dönemde broşür olarak örgüte sunulmuş metinler var. Konferansın kendisi zaten çok ayrıntılı bir döküme ve çok yönlü değerlendirmelere vesile olmuştur. Olağanüstü Konferans tutanakları bizim o güne kadarki örgütsel şekillenmemizin yeni bir dökümüdür. 2. Konferans'la 3. Konferans arasındaki yazışmaları bir yana koyuyorum. Gene aynı dönemde örgüt basınımızda çıkmış çok sayıda örgütsel değerlendirmeyi de bir yana koyuyorum, ki bunlar tasfiyecilik sürecinin açığa çıkardığı örgütsel sorunlarımız ve zaaflarımız üzerine yapılmış

değerlendirmelerdir. Ara dönemde yapılmış bir takım başka değerlendirmeleri de bir yana koyuyorum. '94 Nisan tarihli MK değerlendirmelerini de bir yana koyarak 3. Konferans'a geliyorum. 3. Konferans'ta bu kez 2. Konferans'tan 3. Konferans'a kadar olan toplam süreç üzerinden aynı şey yapılmıştır. Örgütün karşı karşıya kaldığı problemler ve açığa çıkan zaaflar üzerinden ayrıntılı tartışmalar ve değerlendirmelere sahne oldu bu konferans ve bunun tutanakları kitap halinde örgüte ve kamuoyuna sunuldu. Dahası, Merkez Komitesi, bu konferansa önderlik, örgüt, kadro ve çalışma tarzı sorunları üzerine, bugün de bize ışık tutan bir dizi yazılı değerlendirme sundu. Nitekim komisyon metni ve metnin ekleri, büyük ölçüde 3. Konferans'ın bu yazılı değerlendirmelerine dayanmakta, birçok noktada buradaki temel görüşleri hareket noktası olarak almaktadır.

Bugün bile çok çok anlamlı ve yolgösterici olan bu değerlendirmelerin iki temel özelliği var. İlkin, sorunlara yaklaşılırken mümkün mertebe klasik marksist-leninist bakışaçısı gözetilmeye çalışılmıştır. Öte yandan ise bu, kendi sorunlarımız üzerinden yaratıcı bir tarzda sunulmaya çalışılmıştır. Deyim uygunsa, genel marksist örgüt teorisi ile bizim o günkü örgüt pratiğimiz arasında organik bir ilişki kurulmuştur. Metnin kendisi bu nedenle bizim için temel önemdedir. Artı, konferansın kendisinde ayrıntılı tartışmalar var. 3. Konferans tutanaklarımız var ve bunun çok az bir bölümü siyasal konulardan oluşuyor. Çok büyük bir bölümü örgütsel sorunlar üzerinedir; kadro sorunları, önderlik sorunları, işleyiş sorunları, merkeziyetçilik, ademi-merkeziyetçilik, kadroların dönüşümü üzerine tartışmalardan oluşmaktadır.

3. Konferans sonrası dönemde de örgüt sorunlarımız üzerine çok değişik yoldaşlar tarafından kaleme alınmış epeyce yazı var basınımızda. Ve nihayet '97 Ağustos tarihli MK toplantısında yapılmış tartışmalar ve değerlendirmeler var.

Toplamı üzerinden bakıldığında, Türkiye'de hiçbir örgütün yaşamında kendi örgüt süreçlerini bu kadar çok ele alan, tartışan, değerlendiren, özellikle de konferans tutanakları üzerinden onu canlı ve ayrıntılı bir biçimde sunan bir materyal bulamazsınız. Biz örgütsel bir derleme yapsaydık, bu en az iki-üç kalın cilt tutardı, ki ben böyle bir derleme yapılırken çok seçici davranmaktan yana değilim. Örgütsel sorunlara bakışaçımızın özünü *Partileşme Süreci-1* başlıklı kitabımız zaten veriyor. Mesele sorunun özünün ötesine geçmek ve örgüt yaşamımızı tüm zenginliği içerisinde belgelemekse, o belgelerin mümkün mertebe az seçici davranarak derlenmesinden yanayım.

Kongre öncesinde bu derleme yapılabilseydi, biz bu iş için ileri kadrolarımızdan iki-üç kişi ayırabilseydik, bütün bu zengin materyal üzerinden on yılın deneyimi özetlenebilseydi, çok çok iyi olurdu. Ben sorunların özünü veren çizgilerin değerlendirmelerimizde, hem de yakın döneme ilişkin değerlendirmelerimizde fazlasıyla olduğunu düşünüyorum. Ama gene de sürecimizin zenginliklerine, akışına, zig-zaglarına, boşluklarına ve üstünlüklerine bir arada bakmak, bütün bir örgüt deneyimimizi toparlamak çok yararlı olurdu. Bunu gene de yapabiliriz. Elbette bunu kongre öncesinde yapmak amaca çok daha uygun olurdu, fakat kongre sonrasında da yapılabilir ve mutlaka yapılmalıdır. Bizim bir örgütsel sürekliliğimiz olduğuna göre, bunu belgeleyen tüm materyal derlenip kitaplaştırılmalıdır. Partimizin kadro ve militanlarının eğitiminde bu vazgeçilme zenginlikte bir birikimdir. Hatırlatmak istediğim noktalardan birincisi bu.

İkincisi, bu çerçevede, örgütsel sorunlara ilişkin olarak komisyonun hazırlamakta olduğu metin konusunda da önden yaptığım uyarıyı hatırlatmak istiyorum. Ayrıntılara çok girilmemesini, konunun temel noktalar üzerinden özlü bir biçimde toparlanmasını istemiştim. Bu ayrıntının önemini ortadan kaldırmıyor, gerçek ayrıntıda gizlidir. Ama bu değerlendirmelerin ayrıntı yığını olması anlamına gelmiyor. Ayrıntıda gizli olan özü yakalayıp, özlü noktalar olarak ifade etmek anlamına geliyor. Gerçek ayrıntıda gizlidir sözünün anlamı bu zaten. Ayrıntıda gerçeğin özünü yakalamak, o özü soyutlamak ve ifade etmek.

Bu açıdan bakıldığında, örneğin çok genel görünen 3. Genel Konferans'ın örgütsel değerlendirmeleri, gerçekte son derece ayrıntılı noktalar içermektedir, burada tekil durumlar bile hareket noktası olarak alılınmış, sorunun

özü buradan yakalanmış ve soyutlanmıştır. Tekil durumlar temel bir gerçeği ifade ettiği ölçüde bu böyle olmuş, oradan hareketle genel bir gerçek soyutlanmaya çalışılmıştır. Dolayısıyla, gelişme süreçlerimizin ayrıntıları bizde fazlasıyla var. Bunun özü ise, belli safhalarda ve belli vesilelerle, genellikle de örgüt konferansları vesilesiyle, mümkün mertebe soyutlanmış ve genelleştirmeye çalışılmıştır.

Değerlendirmeler on yıllık sürecimizi gözetmeli

Bu noktada üçüncü bir teknik sorunu vurguluyorum. Bu, komisyon çalışması üzerinden de ifade edeceğim bir nokta olacak. Örgüt komisyonu sıkışık bir zaman dilimi içerisinde ve dağınık bir ortamda çalıştı. Bunu bir eleştiri olmaktan çok, bir nesnel bir yetersizlik durumu olarak ifade ediyorum. Yoldaşlar değişik görevler üstlenmek zorunda kaldılar. Oysa, bir kongre öncesinde sorunlarımızı değerlendirirken, on yıllık toplam sürecimizi gözönünde bulundurmalıydık. Bir kongre sürecini, bir parti öncesi örgütten partiye geçiş sürecini yaşadığımız için, zorunlu olarak on yıllık süreci gözönünde bulundurmamız gerekirdi.

Bunun bir parçası olarak, 3. Genel Konferans sonrasını ayrıca ele almalı ve irdelemeliydik. Zira, son konferans ve sonrasında biz esas olarak örgütsel alana müdahale etmeye çalıştık. Aradan geçen üç yıllık bir dönem var. Bu üç yılın kendi içinde bir muhasebesi daha özel bir alan olarak ele alınabilir ve ortaya konulabilirdi.

En kritik nokta, parti düzeyinin kriterleri neyse, tüm bir on yıla da, son üç yıla da bu gözle bakılabilinirdi.

Toplamında burada bize sunulan bu metinlerin ne kadar işlevsel olduğuna da bu açılardan bakılabilir. On yıllık deneyimimizi, birikimimizi, sorunlarımızı ne ölçüde gözetiyor, son üç yıllık süreçte katedilen mesafeyi ve varlığını sürdüren sorunları ne ölçüde içeriyor, buradan bakılabilir. Son üç yıllık dönem, belli açılardan örgüt yaşamımızın en pozitif dönemidir. Bu son üç yıl örgütsel gelişmemizde, politik akım olarak gelişmemizde özel bir yer tutmaktadır. Bu üç yıla daha özel bir biçimde bakılabilirdi. Bu sürece partili düzey üzerinden bakan, ihtiyaçlara oradan bakan, deyim uygunsa ölçüye buradan vuran, irdelemeleri, değerlendirmeleri buradan yapan, hep parti örgütü ölçüsüne dikkat çeken bir yöntemsel tutum izlenebildiği ölçüde ortaya konulan değerlendirmelerde başarılıyız demektir. Metinler bana biraz karışık göründüğü için ve ben onları yeterli dikkatle inceleyemediğim için, durumu biraz ihtiyatlı ifade ediyorum.

Ama bir nokta özellikle dikkatimi çekti. 3. Konferans değerlendirmeleri ile bugün arasında bir köprü kurabilmeliydik. Yer yer belli değinmeler, belli meseleler üzerinden atıflar yapılmakla birlikte, bu köprünün zayıf olduğunu gördüm. Önemi şurada: İlkin, 3. Konferans sonrası süreç bizi artık partiye götürecekti, ki gerçekten de bizi partiye getirdi. İkinci olarak ise, oradaki, 3. Konferans değerlendirmelerindeki temel yaklaşım ve ölçütlerin sağlam olduğunu düşünüyorum. Tartışılan sorunların epeyce kuvvetli bir biçimde ortaya konulduğunu düşünüyorum.

Kuşkusuz metinlerde bunlardan bir parça yararlanılmış, ama ben kritik bir noktayı ara tartışmalarda komisyon üyelerine de hatırlattım: Neden bir takım meseleleri sağlam koyuyoruz da, bunları yaşama uygulamada zorlanıyoruz? Özellikle bunun üzerinde durmak, burada yoğunlaşmak gerekir dedim. Komisyon metinleri bu sorunun yanıtını özel olarak irdelememiş durumda. Oysa en çözücü halka budur. Bunu yapamazsanız, ilerleyemezsiniz, gerçek sorunlara çözüm, pratikteki tıkanıklıklara çıkış bulamazsınız. Aynı doğruları bugün biraz daha zenginleştirilmiş tarzda tekrarlayabilirsiniz, ama bu doğrular genel doğrular olarak kala kalır. Bu kuşkusuz doğruların önemini azaltmıyor. Ama demek ki, bizim kendi doğrularımıza yaşam içerisinde hayat vermede zorlandığımız belli noktalar var. Nedir bu zorlanma alanları? Politik açıdan, örgütsel açıdan, iç yaşam açısından eksik ve zayıf bıraktığımız yönler neler? Soruları böyle sormalıyız, deyim uygunsa 3. Konferans'ın değerlendirmelerini yeni bir boyutta tamamlamak yoluna gitmeliyiz. Bunu yapabildiğimiz ölçüde başarılı oluruz. Bu yola gidersek, parti örgütünün ve parti yaşamının sorunlarında hayli işlevsel bir değerlendirme platformuna ulaşabiliriz.

Az önce de söyledim, sözünü ettiğim 3. Konferans değerlendirmeleri parti öncesi bir örgütün belli bir kesitinde yapılmış değerlendirmelerdir. Ama net bir biçimde, bu konudaki leninist ölçütler ve anlayışlar, bu noktada parti ölçütleri esas alınmıştır. Biz henüz parti öncesi bir örgütüz, bu kadar kusurumuz olabilir, şu kadar eksiğimiz olabilir, biçiminde bir yaklaşım yoktur orada. Tam tersine, genel ve temel ölçütler üzerinden, temel leninist görüşler üzerinden mümkün mertebe o günün sorunlarına yaklaşılmaya çalışılmıştır. Ama aradan geçen üç yıllık süreçte, bizim parti olmayı özel bir kaygı haline getirdiğimiz ve bu doğrultuda epey bir çaba sarfettiğimiz düşünüldüğünde, bütün bunlara rağmen alman mesafede bir sınırlılık varsa, nedeni nedir bunun? Örgüt komisyonu özellikle bunu irdelemeli, bu soruya yanıt aramalıydı. Temel yaklaşımlarda bir zayıflık olmadığı yeterince açık. Ama belli ki temel yaklaşımların hayata geçirilmesinde eksik kalan yanlarımız var. Bunun bir yanı politik çalışmaya, taktiğe vb. uzanıyor. Ama sorun hiç de bununla sınırlı değil. Belli ki, bu değerlendirme ve yaklaşımları hayata geçirecek halkalarda belli eksiklikler var.

Metinlerde de yer alan bazı noktaları, konuyu dağıtmadan, mümkün mertebe bir tartışmaya olanak da hazırlayarak, bu çerçevede kısaca hatırlatmak istiyorum.

Sağlam bir devrimci iç örgütsel yaşam kurmalıyız

Bir kere, sağlam bir devrimci iç örgütsel yaşamımız yok. Bu konuda yürekli olmalıyız. Biz bunu kongre kararını duyuran bildirgemizde de özel bir tarzda vurguladık. Dedik ki, biz bir paralel yüklenme dönemindeyiz. Her dönem hareketimiz kendi için belli zayıflık noktaları saptadı, gelinen yerde ise bütün temel alanlara paralel yüklenmek durumundayız. Ama ille de asıl yüklenme noktası olara belli bir alanın öne çıkarılması isteniyorsa, bu devrimci örgütsel iç yaşamın ve işleyişin sorunları alanıdır. Bu bizim "Herşey parti kongresi için!" başlıklı kısa manifestomuzun sonuç bölümüdür. Bunun nedenleri konusunda komisyonun sunduğu metinlerde anlamlı irdelemeler yok. Neden sağlam bir devrimci iç yaşam kuramadık ve nasıl kurabiliriz? Partili dönemle birlikte bunu mutlak bir biçimde kurmak durumunda olduğumuza göre, komisyon metinleri bu sorunu özellikle irdelemeliydi. Bu çerçevede tüzük tartışması ve tüzüğe dayalı bir parti yaşamı çok hayati bir önem taşıyor.

Örgüt yaşamında ciddi yetersizliklerimiz var. Bunu bu ön süreçte tartışmalıyız, kongrede tartışmalıyız ve kongre sonrasında, sağlam bir örgütsel iç yaşam ve sağlam bir örgütsel işleyiş kurabilmek için, belli örgütsel gelenekleri, işleyiş kurallarını, bir örgüt iç kültürünü oturtmak için, üstümüze düşeni fazlasıyla yapmalıyız. İç yaşamımızdaki zayıflıklar bence buradaki platformumuza da yansıyor. Buradaki bir takım tartışmalar, bir takım gerginlikler, anlamsızlıklar, bizim iç yaşam bağlarımızda bir zayıflığın göstergesi. Metinlerde ifade ettiğimiz bir takım zaafları buradaki kendi iç ilişkilerimizde pekala görebiliriz. Belli ki bu alanda gerçekten zayıfız. Ama başka alanlardaki gücümüz bu alandaki zayıflığımızı dengeliyor ve toplamda yürüyüşümüzü aksatmıyor. Bu bir yere kadar böyledir, aşılamazsa eğer, sorun ve zaafiyet yaratacağı da çok kesindir.

İç yaşam sorunları çok fazla da anlaşılmıyor bence. Biraz yaşam tarzı, alışkanlıkları gibi daha özel şeyler anlaşılıyor. Bence temelde bir örgütte hakkın, hukukun, yetkinin, işleyişin, statünün yerli yerine oturması sorunudur bu. Temelde tüzüğün düzenleyeceği yaşam alanının toplamıdır; demokrasi, disiplin, işleyiş, merkeziyetçilik, ademi-merkeziyetçilik, haklar, görevler, eleştiri-özeleştiri vb. hep iç yaşam sorunlarıdır.

Sağlam bir iç yaşam, bu temel sorunların doğru devrimci çözümü üzerine oturduğu ölçüde kurulabilir. Böyle bir temeli yaratmayı başaran bir örgüt zaten kendi değerlerini, ahlakını, kültürünü bu zemin üzerinde üretmeyi, çoğaltmayı ve güçlendirmeyi de başarır. Böyle olmadığı zaman, vurgusunu yaptığım sonuncu noktada gerçekten de başarısız kalıyoruz. Nihayetinde herkesin kendine göre bir duyarlılığı oluyor, böyle anlaşılıyor; o onun değer yargısı, bu bunun yaşam anlayışı vb. oluyor. Böyle herkesin kendine göre bir yorumu çıkıyor. Ama biz toplamında örgütsel işleyişi, karar alma süreçleriyle, davranış tarzıyla vb. oturtursak, bu kendi değerlerini, ruhsal, moral boyutunu sağlam bir biçimde,

kollektif bir biçimde üretir. Artı, bu mesele ona-buna göre olmaktan çıkar, parti kültürü, partinin değer yargıları, parti ahlakı, parti yaşamı üzerinden yerli yerine oturmaya başlar.

Örgütsel şekilsizliğin yolaçtığı sorunlar

İkincisi, metinde de yer alıyor, belli ölçülerde bir örgütsel şekilsizlik sözkonusu. Henüz dar bir örgütüz, ama bu denli darlığı haketmiyoruz. Çeperimizde çok insan var da, örgütlemiyor muyuz, denilecektir. Ben de diyorum ki, evet var ve bunları örgütlemede hep yetersiz ve zaaflı davrandığımız için sürekli insan kaybediyoruz. Geleni zamanında ve gereğince örgütlemeyi başarırsak, örgüt sürekli büyür, böylece yeni gelenleri ve gelecek olanları örgütleme kapasitesi de büyür. Bir şekilsizlik var ve bu şekilsizlik çok boyutlu bir sorun. Bir kere üyelik bilincinin oturmamasının kendisi bile bir ölçüde bir şekilsizliği anlatıyor.

Şunu vurgulamaya çalışıyorum: Çalışma grubu, çalışma komitesi, eğitim grupları vb. anlamlı çeper örgütlenmelerimiz yeterince yok bizim. Bunlar '70'lerin örgütlerinde çok yaygındı. Bu örgütlenmeler o kadar yaygındı ki, (çeper örgütlenmeleri bunlar, metinde çevre diye geçiyor, ben onun çeper olarak düzeltilmesini istiyorum) zamanın örgütleri kendi öz yapılarını genişletme alanında zaafa düşüyorlardı. Bu saçma bir çelişkiydi. Durum yaygın bir çeper örgütlenmesi ve dar bir ihtilalci çekirdek örgüt sorunu olarak ortaya çıkıyordu. Halbuki çeper örgütlenmesinin genişliği ölçüsünde bir devrimci örgütün büyüme ve genişleme gücü vardır, olmalıdır. Çünkü devrimci örgüte kadro hazırlama zeminleri buralar. Çeper örgütlenmeleri bir parti için kadrolaşma alanlarıdır. Çeper yapılanmaları yarının parti birimleridir. Bu alandaki başarı, gerçekte partinin kendi öz örgütlenmesini ve parti kadrosu niceliğini büyütme başarısıdır.

Kişisel ilişkiler çok fazla. Güçleri çok fazla dağıtıyoruz ya da dağınık güçleri toparlamayı bir örgüt politikası haline getiremiyoruz. Üç insanı üç ayrı alana yalnız ve güçsüz dağıtmaktansa bir arada toplamak, bir örgütsel yapı kurmak, daha iyi yoğunlaşma imkanı vermeyecek midir, sorusunu soramayabiliyoruz çoğu kere. İnsanlar yalnız, ne yapalım, tek tek ilişki kuruyoruz, 2-3 kişiydi de biraraya mı getirmedik, diyebiliyoruz. Güçlerimiz sınırlı ise onları örgütleyelim ve yoğunlaştıralım. Dağınık güçler kalıcı olamadıkları gibi bir sürü zaafı da besliyorlar. Örgütsel şekilsizlik, çeper örgütlenmesinin zayıflığı, örgüt ve üyelik bilincinin oturmaması, kişilerin ve kişisel ilişkilerin yaygınlığı, tüm bunlar aşılması gereken zaaflardır.

Artı, mesela bu metinlerde mutlaka bir ara başlık olarak yer almalı, ve madde madde altına yazılmalı: Örgütsel büyüme perspektifi zayıf, büyümenin sorunları üzerinde gereğince düşünülmüyor. Yeni kentlere yayılmak, kentin kendi içinde yeni alanlara yayılmak gibi... Rastlantı olarak yaşam karşımıza bir takım güçleri, bir takım olanakları çıkarmazsa, böyle çok bilinçli ve ısrarlı bir hedefimiz olmayabiliyor. Altı ay-bir sene içerisinde **şu şu** alanlara gireceğiz türünden belirlenmiş özel hedeflerle örgütü büyütmek kaygısı yok. Örgütü büyütmek, bilinçli ve ısrarlı bir biçimde izlenmesi gereken bir politikadır, bunu anlatmaya çalışıyorum. Güçler geldiğinde kendiliğinden örgütü büyütmek ayrı bir şey. Örgütü büyütmek özel bir kaygı olmalı, kadrolara bu gözle bakılmalı, hazırlıklara bu gözle bakılmalı, yüklenmeye bu gözle bakılmalı, ön çalışmaya bu gözle bakılmalı...

Kadrolaşma ve eğitim alanındaki sorunlar

Bir başka temel sorun kadrolaşma sorunu. 3. Genel Konferans bu konuda beş temel madde koymuş. Meselenin özünü çok iyi toparlayan maddeler bunlar ve bence hala da özel bir önem taşıyorlar. Bir fark var; kadroları ve kazandığımız güçleri, onları köklü bir biçimde dönüştürebileceğimiz sosyal alana henüz götüremiyoruz deniliyor. Yani sınıfla fiziki bağların henüz çok zayıf olduğu, biz hala sınıf dışı örgütüz dediğimiz bir dönemin değerlendirmesi sözkonusu orada. Oysa bugün bu açıdan farklı bir konumdayız. Bu noktayı saklı tutunuz, bir dönüşüm alanını, zemini bir parça kazanmış olmak olgusunu bir yere koyunuz, ötesindeki değerlendirmeler halen çok özel bir önem taşıyor.

Dikkat edin, çok insan kaybediyoruz. Burada tarihi bir adımın ön gündeyiz, ama

hala insan kaybedebiliyoruz. Belli ki burada bir sorun var. Kaybolan insan zaaflı insandır, bu kesin. Ama zaaflarını gidererek insanları kazanmak ve devrimci sınıf savaşçıları haline getirmek örgütün sorunudur. İnsanları kendi haline bırakırsanız, sonuç bu olur. Bu dönem, kendi başlarına kaldıklarında insanların yenilebileceği ve yıkılabileceği bir dönemdir. Kaldı ki bu güçlü dönemlerde bile böyledir. Çok sağlam bir kadrolaşma politikamız olduğunu düşünmüyorum. Ama bunu bazı yoldaşların sandığı anlamda söylemiyorum, kendi düşündüğüm anlamda söylüyorum. Bu değerlendirmelerde de yer yer bazı değinmeler var; "sempatizandan ne beklenir, ne verilirse o kadar" gibi. Bunlar anlamlı ve anlatmaya çalıştığım sorun için önemli bir hareket noktası olabilir. İnsanlara çok az şey veriyoruz ve çok şey bekliyoruz. İnsanlara verilecek şeyler derken kişisel emek olarak verilmesi gerekenleri kasdetmiyorum, bu ayrıca gerekli ve bunu organlar yapmalı. Ama, eğer biz ciddi, sağlam bir örgüt iç yaşamı kuramadığımızı iddia ediyorsak, bunun avantajlarımızdan yoksun olduğumuzu söylüyorsak, politika yapmakta yetersiz olduğumuzu söylüyorsak, bir kere kadroları dönüştürmenin genel zemini alanında ciddi zaafiyetler yaşıyoruz demektir. Bu zemini yaratmadan insanları dönüştürebileceğimizi zannetmiyorum. Böyle bir zeminleri olmadığı için, insanlar geldikleri yerde kendiliğinden bir ortam ve çok sınırlı, dar ve sığ bir faaliyet buluyorlar. Bunun içinde dönüşemiyorlar, dönüşemedikleri gibi, bir süre sonra kendi zaaflarını örgüte karşı meşrulaştırmaya başlıyorlar.

Açık alan bunun iyi bir laboratuvarı. Devrimci iç yaşam ve anlamlı bir siyasi faaliyeti örgütleme alanında ciddi zayıflıkları olan bir alandı. Bu durumda buraya akan güçler bir süre sonra kendi konumlarına, kültürlerine, alışkanlıklarına uygun davranışlar ediniyorlar ve bu konuda tutuculaşıyorlar. Onları dönüştürmekte ve kendimize benzetmekte geç kalıyoruz. Böyle olunca onlar bir süre sonra bize yük olmaya, problem kaynağı olmaya başlıyorlar.

İnsanları ikili ilişkiler içerisinde eğitebileceğimizi zannetmiyorum. İnsanları ancak siyasi ve örgütsel yaşam içerisinde eğitebilir ve dönüştürebiliriz. Eğitim sorununu pratik ve teorik eğitim bütünlüğü olarak kavramamız gerekiyor. Bunun bir ucunda genel marksist eğitim vardır, bir ucunda parti çizgisi temelinde eğitim vardır, bir ucunda parti çizgisi temelinde yürüten faaliyetler içinde, yani pratik çalışmada eğitim vardır, bir ucunda devrimci örgüt iç yaşamı, onun verdiği terbiye içerisinde eğitim vardır. Örgüt olarak bu alanlarda sağlamsak zaaflı kadrolarımızdan haklı olarak yakınabiliriz, düşenleri lanetleyebiliriz. Ama değilse, saflarımıza akan insanlarda dönüşüm nasıl olacaktır? İnsanın kendi yeteneğine, dayanma gücüne, dönüşme potansiyeline ya da niyetine göre mi olacaktır? Böyle olduğu ölçüde bu bir kendiliğindenciliktir. Bu durumda iş rastlantılara kalır. Ve gerçekten bugün bu hareketi sırtında taşıyan bazı yerel kadrolara bakıyorum, bunların kendi dayanma güçleri bugüne gelmelerinde, hiç değilse kritik evrelerde önemli bir rol oynamıştır.

Kadroların eğitimini salt ideolojik eğitim olarak değil, ideolojik, politik, pratik ve örgütsel eğitim olarak, dört boyutlu düşünmeliyiz. Teorik eğitim, klasik teori, artı program eğitimidir. Politik eğitim, hareketin politik çizgisi, taktiği temeli üzerinden kadroların eğitimidir. Pratik eğitim, insanları mücadele içerisinde, militan bir savaşçı pratik içinde eğitmektir. Örgütsel eğitim, örgüt iç yaşamı içerisinde eğitmektir; eleştiri-özeleştiri, demokrasi, disiplin, yoldaşlık, açıklık, bütün bu temeller üzerinden insanları eğitmektir. Bu bütünsellik zeminini yaratmadığımız sürece, kadrolaşmada, kadroların dönüştürülmesi denilen sorunda, komünist kadroların teorik ve pratik içerisinde eğitilmesi denilen alanda, örgüt olarak üzerimize düşeni yapmıyoruz demektir.

Bir hareketin çizgisini kendi içinde izlemek, kitabını okumak, gazetesini izlemek, asla bir kadronun eğitimi için yeterli değildir, bu kendi başına hiçbir şey ifade etmez. Ayrıca, örgüt havasını solumayan, örgütün politik pratiği içerisinde kendini bulmayan kadroların, izledikleri şeyleri hayati ihtiyaçlar olarak ele alabileceklerini, yayınlarımızı gerçek devrimciler olarak okuyabileceklerini zannetmiyorum da. Bunu okur olarak okur ve geçer. Çoğu kere dikkat edin, yakmıyoruz, insanlar birer okur olarak okuyor diyoruz. Bu çok tekil bir durum değil, yaygın bir durum. Örgüt yaşamında kadroların dönüşüm

zeminindeki zaafiyetle çok bağlantılı bir durum bu yaygınlık.

Dönüşümün koşullarını yaratmalı, küçük-burjuva ayak diremelere karşı amansız olmalıyız

Bunu başarabilmek kaydıyla, kadroların dönüşüm sorununu çok önemsememiz lazım. Bu kadrolar küçük-burjuva kadrolar, küçük-burjuva ideolojisinin, kültürünün eğittiği insanlar. Durumu ve sosyal konumu bu olan bu insanlar başlangıçta kuşkusuz iyiniyetle ve dönüşüme açık olarak saflara geliyorlar. Kısa bir süre sonra örgüt üyesi olmayı ya da bir tarafından tutmayı başarıyorlar ve eğer gerekli eğitim ve pratik dönüşümden geçirilmemişlerse, çok geçmeden sözde kişilik adına, örgüte karşı direnç noktalarına dönüşüyorlar. Dönüşüm ciddi bir sorundur, bizim küçük-burjuvaziyi mutlak biçimde dönüştürmemiz gerekiyor. Buna ben örgütün toplamını dahil ediyorum. Örgüt, halihazırda büyük ölçüde geleneksel örgütlerden ve küçük-burjuva sosyal kökenden insan kazandığı için, bu dönüşüm sorununu çok çok önemsememiz gerekiyor. Kendi küçük-burjuva kimliğinde dönüşüm doğrultusunda zırnık yol katetmediği halde, yer yer yönetici kademelere kadar yükselen ya da buna aday görülebilen tipik küçük-burjuva insanlar gördük ve yaşadık. Bu çok önemli bir deneyim. Dönüşümün zeminini doğru kavramak ve yaratmak kaydıyla, bu yarı aydın küçük-burjuvazinin yakasına yapışıp, ondan dönüşümünü kesin bir biçimde talep etmemiz, bu konuda en ufak bir hoşgörü göstermeyi reddetmemiz gerekiyor. İnsanlar kendi eski sosyal konumlarından ya da siyasal yaşamlarından gelen ideolojilerini, kültürlerini, alışkanlıklarını, değer yargılarını, ahlaklarını getirip bu örgüt yaşamı içerisinde meşrulaştırabiliyorlar. Oysa saflarımıza katılabilmek için tüm bunları kesin bir biçimde terketmek durumundalar. Bu konuda çok katı ve acımasız olmalıyız.

Bir komünist partisinde elbette tek boyutlu insanlar olmaz. Tornadan çıkmış kadro olmaz. Büyük bir çeşitlilik ve zenginlik olmak durumunda. Ama burada karşı karşıya olduğumuz sorun kesinlikle bu değil. Zenginlik olsun ama, bu zenginlik devrimin zenginliği olsun, bu zenginlik sınıf devrimciliği denen genel eksen üzerinde bir zenginlik olsun, komünizmin o yaratıcı ve özgün zenginliği olsun. Bizdeki sözde zenginlik, hala küçük-burjuvazinin o problemli ve tahrip edici negatif zenginliği. Birçok kimse kendi küçük-burjuva konumu üzerinden gerici direnç noktaları yaratıyor. "Kişilik" diye bize dayatılan, bize karşı savunulan şeylerin çoğu, heterojen küçük-burjuvazinin şu veya bu özelliğinden başka bir şey değil. Bu tür kişilik gösterilerini kesin biçimde ezmek durumundayız.

Genel bir sınıf devrimciliği, genel bir marksist ideolojik kimlik üzerinden biz köklü bir dönüşüm yaratalım. O dönüşüm ekseninde alabildiğine bir zenginliğe, bir çeşitliliğe de açık olalım, bu temel üzerinde geniş bir özgürlük, inisiyatif, yaratıcılık ve özgünlük alanı olsun. Tekrar ediyorum, devrimcilikte dinamik, davaya hizmet eden bir yarış olsun bu, proleter kimlikte bir zenginlik olsun bu, komünist kimlikte bir zenginlik olsun bu. Bizde, küçük-burjuva çeşnisinin kendisi "kimlik", "kişilik" diye savunuluyor. Bugünkü örgüt yaşamımızın en temel problemlerinden biri, halen de bu. Bu ciddiyetsizliğe, küçük-burjuva bireylerin bu temelsiz kuruntularına son vermeliyiz.

Ama, tekrar ediyorum, iki şeyi birarada vurguladım. İlki, dönüşümün sağlam zeminini yaratma zorunluluğu. İkincisi, o zemini yaratmak kaydıyla, kadroların sosyal kökenlerinden ve geleneksel örgüt kimliklerinden gelen zaaflarına karşı amansız ve acımasız bir mücadele. Kadrolaşma sorununun çözümündeki temel halkayı böyle görüyorum. Ama halihazırda kendi sorumluluk alanımıza, dönüşüm zeminini yaratmak sorununa çok özel vurgu yapıyorum. Yoksa dönüştüren bir örgüt olmaktan çıkıyor, gerçekten insanları dönüştürmek kaygısı olan belli bireylerin çırpınmasına dönüşüyor. Bu ise bir süre sonra bireylerin ilişkisini bozmaktan başka bir işe yaramıyor. Örgütün dönüştürmesi lazım, toplam organın, toplam işleyişin, toplam politik çalışma ve mücadelenin, toplam parti ve sınıf pratiğinin dönüştürmesi lazım.

Diğer bazı sorun alanları...

Bunlara ek olarak kısaca birkaç şey daha söyleyeceğim. Sınıf ekseninde taban örgütlemesine, ki metinlerde de değiniyor, özel

bir tarzda değinmeliyiz. Çünkü yeni dönemdeki en temel örgütsel görevlerimizden biri, politikadaki ve sınıf çalışmasındaki başarımızın örgütsel boyutu bu aslında. Bu partimizin taban örgütlenmesini yaratmak oluyor. Temelde sınıf eksenli taban örgütlenmesi hücredir. Sınıf eksenli derken bir vurgu yapıyorum. Hücre örgütlenmesini, salt sınıf eksenli bir örgütlenmeye ya da salt fabrika hücresine indirgememiz elbette gerekmiyor. Ama temel kaygımız bu olmalı, temel eksenimiz bu olmalı. Bu metinlerde de az-çok işlediği için üzerinde durmuyorum.

İkincisi, metinlerde illegalite ve gizlilik meselesine çok fazla girilmemesini anlayamadım. Ayrıca tartışıldığı için bunun verdiği bir rahatlık kuşkusuz var, ama bu çok çok temel bir sorun.

Nadir: Bu konuda ayrı bir broşür yazılacak.

Cihan: Zira bu sorun bir varlık-yokluk sorunu, çok hayati bir sorun. Sadece bugün belirli zaaf noktalarının kısa vadede karşımıza ne gibi riskler getireceği sorunu değil. Temelde biz örgütümüzü uzun soluklu olarak yaşatmak bakışı ve alışkanlığı yaratmak zorundayız. Sağlam bir illegalite, sağlam bir gizlilik ve sağlam bir iç illegalite, sağlam bir parti örgütü için her dönem stratejik bir sorundur, döneme özgü taktik bir sorun değil. Kuşkusuz bu alandaki zaafların güncel boyutları da var. Partiyi kurup daha kurduğumuzu ilan etmenin ertesinde örgütün yarısını kaptırırsak, çok büyük sıkıntılarla yüzyüze kalırız. Bu açıdan, çok acil bir yanı da var. Ama genel planda bu bir stratejik sorun. Biz devletin bir kontr-gerilla yapısı olduğu bir ülkede, siyasal mücadelede uzun soluklu olarak tutunmanın çözümünü bulmak zorundayız. Bu illegalite ve onun ayrılmaz bir parçası olarak iç illegalite denilen sorundur.

Hatırlatacağım bir-iki sorun daha var. Örgütün teknik altyapısı çok zayıf. Hiç değilse temel örgütler için, İstanbul'da daha da özel bir tarzda alt komitelere doğru inen bir teknik altyapı sorunu var. Sahte evrak vb. bir başka sorun. Bunlar profesyonel bir örgüt yaşamı için çok önemli. Dikkat ediniz, sağlıklı bir kongre toplamada teknik sorunun ne kadar hayati bir önemi var. Bu kadar önemlidir bu! Teknik alt yapı sorunları bir başka başlıktır, ama gene de mahalli sorunlara eklenebilir.

Sağlıklı ve verimli bir merkeziyetçiliğin temel bir önkoşulu olarak ademi-merkeziyetçilik sorunu üzerine metinlerde epeyce vurgu var. Ciddi bir sorun, ama hala da çözemediğimiz bir sorun. 3. Konferans'ın en önemli tartışma konusuydu, ama aradan geçen üç yıllık süre içerisinde çok anlamlı bir çözüme ulaştığımızı düşünmüyorum. Metinlerde örneklenmiş, iki aylık rapor uygulamasını bile hayata geçiremiyoruz. Ya da iki ay sonra bize gele gele bireysel raporlar geliyor. Halbuki biz örgüt birimlerinin raporlarını almak istiyoruz. Bu, örgütte kollektivizmin aksadığının bir göstergesidir. Örgütte kollektivizm aksıyorsa, o zaman gerçek anlamda ortada bir örgüt de yok demektir.

Kararlar planlanmalı, uygulama denetlenmelidir

Kurumların işlemesi lazım, metinlerde bunlara değinildiği için açmıyorum. Bu çok ciddi bir sorun; zira örgüt iç yaşamı örgüt kurumlarıyla oturtulur. MK, İK, alt bölge komiteleri, hücre; partide örgütsel kurumlaşma bunlarla olur. Örgüt iç yaşamı da böyle bir yapının içerisinde kendini bulur. Devrimci bir örgütsel iç yaşam teke tek ilişkiler üzerinden kurulamaz, bu zaman içerisinde sağlıksız sonuçlara yolaçar. Kişisel ilişkiler üretir, dedikodu üretir, keyfilikler üretir...

Bir başka temel önemde nokta daha. Değerlendirme yapıp karar almakla kalmamak, kararları planlamak, plan çerçevesinde somut görevlendirmeleri yapmak, sonra da yapılan görevlendirmeyi denetlemek ve ardından faaliyetin toplam bilançosu yeniden değerlendirmek... Bu bir çalışma tarzı sorunudur ve çalışma tarzının en kritik halkalarından biridir. Metinlerde de örnek verilmiş; sabaha kadar yapılan organ toplantılarından çıkan sonuç çoğu kere bir belirsizlik olabilmektedir. Değerlendirmeleri hep belli kararlara bağlamak, kararları masadan kalkmadan planlamak, planı yapmakla kalmamak, o planın her bir yanını kimin nasıl yapacağı çerçevesinde somut pratik görevlendirmelere gitmek, sonra da uygulamayı denetlemek. Uygulamada geniş bir bireysel inisiyatif ve yaratıcılık, ama sürekli de bir

denetim! Değerlendirme kollektif yapılır, karar kollektif alınır, planlama kollektif yapılır, görevlendirme kollektif yapılır, ama uygulamada geniş bir bireysel yaratıcılık ve inisiyatif alanı vardır, olmalıdır. Bireysel uygulamanın kendisi ise gene kollektif denetime tabidir, sonuçta bilanço çıkarma faaliyeti gene kollektiftir. Bu çok önemli bir sorun, daha sonra bu sorun mutlaka açılıp işlenmeli. Bunu tüm partide bir çalışma tarzı, bir örgütsel davranış tarzı haline getirmek durumundayız.

Son bir nokta, komisyonun sunduğu metinde tartışma ihtiyacı olarak belirtilen sorun. 3. Konferans sonrası bir tüzüğümüz olabilir miydi, olsaydı iyi olur muydu? diye soruluyor. Kuşkusuz olabilirdi, olsaydı iyi de olurdu. Ama, programını ortaya koymayan, resmen ilan edilmiş bir programı olmayan bir örgütün tüzüğünü de ben çok anlamlı bulmuyorum. Bazı grupların hala bir programı yok, ama ortaya tüzükler koyuyorlar. Bazılarında yıllardır bir tüzük tartışması var, ama bir program tartışması yok. Tüzük yazıyorsunuz; birinci maddesinde, "parti programını kabul eden insanlar örgüt üyesi olur..." diyorsunuz, ama ortada programınız yok! Bu çok normal değil.

Bizim tüzüğümüz yoktu, ama belli örgütsel alışkanlıklarımız, geleneklerimiz, temayüllerimiz, dahası yazılı hale gelmemiş olsa da, çok belirgin kurallarımız vardı. İstenseydi bunlar tüzük formunda maddelleştirebilirdi de. Nitekim, burada sunulan metinlerin birinde, örgüt üyelerinin haklarına ve görevlerine ilişkin nispeten başarılı bir maddeleştirme var, böyle de yapabilirdik. Fiilen tüzük gibi olurdu. Bu açıdan çok fazla tartışmalı bir nokta yok. Biz çalışma tarzından kaybediyoruz. Tüzük kapsamına giren hak, hukuk, yetki kargaşasından değil. Bu konuda sonuç olarak şunu söyleyeceğim. Programı olmayan bir örgütün tüzüğünü çok anlamlı bulmuyorum, ama ilke olarak da reddetmiyorum, olabilirdi bence, belli yararlar da sağlardı.

Demokrasi göreli, disiplin ve merkeziyetçilik mutlak olmalı

Nadir: Sunulan metne ilişkin hatırlatmak istediğim birkaç nokta var. Birincisi, metinde "öncelikli yüklenme alanı diye bir şey yoktur", biçiminde bir tanım var. Bunun çok doğru ve isabetli olduğunu düşünmüyorum. Bir inşa örgütü olmaktan bir partiye evriliyoruz ve birçok alanda partiyi bütünlüklü bir yaşama ulaştırmamız gerekiyor, bunlar doğru. Ama bizim inşa örgütü sürecinde az-çok kazandığımız, bir alışkanlığa, kültüre, tarza dönüştürdüğümüz üstünlüklerimiz var. Ve bir de bir parti formu çerçevesinde düşündüğümüzde, tahammül edilmemesi gereken ya da çubuğun özel bir tarzda bükülmesini gerektiren sorunlar alanı var. Genel bir şey tanımlamakla, bence çok fazla bir şey tanımlamış olmayacağız. Bu nedenle isabetli bir seçimle çubuğu gerçekten en zayıf olduğumuz alanlara yönelik olarak özel bir tarzda bükmek, bence partili sürecin ilk döneminde çok gereklidir. Bu açıdan tanım yanlış, ama ötekini de rasyonel bir tarzda yapmak gerekiyor.

Bir başka husus, demokrasiye ilişkin tanım bence eğip bükmeye fazlasıyla müsait. Bir sonraki pasaj ile ele alındığında, eklektik te. Komisyonda da bunu tartışmıştık. İhtilalci bir partide disiplin mutlak, demokrasi görelidir. Bunu böyle tanımlamak gerekiyor. Demokratik haklar diye sayılmış, ardından "olmazsa olmaz" diye bir kayda bağlanmış. Bir sonraki paragraf bunu boşa çıkarıyor olmakla birlikte, bu, yanlış algılanmaya son derece müsaittir. Merkezileşmiş ve iktidar için mücadele eden bir partide demokrasi değil, disiplin olmazsa olmazdır, merkeziyetçilik olmazsa olmazdır. Aslında biz pratikte bunun yeterince kavranmamış ve sindirilmemiş olmasının olumsuz sonuçlarıyla da karşılaştık. İnsanlar kendi görevlerini yapmadılar, ama karşımıza çıkıp ben hakkımı kullanıyorum diyebildiler, demokrasiyi bu kadar çarpık bir tarzda algılayabildiler. Bu açıdan bu tanımı doğru bir biçimde yapmak önem taşıyor.

Bir de aydınlara ve semt gençliğine ilişkin bir yaklaşım var. Ben, partimize katılacak aydınların net bir biçimde kendi geçmiş kimliklerini dışarıda bırakarak parti çizgisine gelmeleri gerektiğine, bunu özel tarzda dayatmamız gerektiğine inanıyorum. Semt emekçi gençliğine ise daha yumuşak, daha esnek yaklaşmak gerekir. Ama partimize gelecek aydınlara ("partimize gelecek!" bunu önemle belirtiyorum) yaklaşım sorunu daha farklı olmalıdır. Onlar düşünüş biçimi, yaşam tarzı vb. ile kendi kimliklerini bırakacak ve partimize öyle geleceklerdir. Parti ihtiyaçları

çerçevesinde özel bir görevlendirme, muhakkak ki aydınların yetenekleri de gözetilerek yapılır. Ama bunlar parti üyeleri olacaklarsa eğer, öğrenci gençlik kökeninden gelen aydın/yarı-aydın insanları mutlak bir biçimde sınıf çalışmasına vermek ve buradan kazanmak durumundayız. Bir esneme alanı bıraktığımızda, onlar kendi yetenekleri ve kapasiteleri üzerinden bulundukları alanı bozan ve tahrip eden bir rol oynuyorlar. Bu nedenle parti, örgütsel disiplin, denetim, yaşam tarzı vb. alanlarda aydınlar üzerinde özel bir denetim uygulamalıdır. Aydınlara ilişkin esneklik tanımının çok isabetli olmadığını düşünüyorum.

Bunun ötesinde partinin aydın dostları her zaman olur. Parti aydın yeteneklerini de şu ya da bu biçimde değerlendirir. Aydın kökenli birisi bizim kadromuz olmasa da biz onun yeteneklerinden şu veya bu biçimde yararlanmalıyız, ki belli ölçülerde bunu yapıyoruz da. Ondan sınıf çalışmasında militanlık yapmasını, pratik siyasal faaliyette gidip pratikçilik yapmasını istemeyebiliriz. Bunu veremeyebilir, bu başka bir sorundur. Bu çerçevede bir esneklik muhakkak ki olacaktır. Bu metne ilişkin söyleyeceklerim kısaca bunlar.

Zaaflara zamanında ve etkili bir müdahale

Geçen gün bir grup yoldaşla yaptığımız özel tartışmaya ilişkin bir şeyler söylemek istiyorum. O tartışmayı bir noktada kesmek durumunda kaldık. Ama ben geçmiş süreçlerimize eleştirel bir gözle yaklaşmak konusunda yoldaşlarda belli bir temkinlilik gördüm. Bu beni rahatsız da etti. Bunun çok gerekli bir temkinlilik olduğunu düşünmüyorum. Nihayetinde on yıllık bir süreçten geliyoruz, belli bir mesafe aldık ve şimdi artık bir parti olarak siyaset sahnesine çıkacağız. Türkiye'nin devrimcilerine, Türkiye işçi sınıfına bir hedef, bir yön göstereceğiz. Bugüne kadar siyasal ve örgütsel yaşamımızda, normal bir inşa örgütü yapısı içerisinde de çok kabul edilmeyecek, belli yanlarıyla hala da varolan anlayış, düşünüş tarzı, davranış vb. var. Bunlar bizim örgütümüzde bugüne kadar tahrip edici oldu. Gelinen yerde, partili bir yaşama geçtiğimiz bir aşamada, bunlara karşı çok daha tahammülsüz davranmak, bunların parti yaşamı içerisinde yaşama imkanı bulamayacaklarını özel bir tarzda vurgulamak ve bunların hangi zemin üzerinden yaşam alanı bulduğunu isabetle saptamak bence son derece önemlidir.

Son üç yıllık gelişmemizin yarattığı belli imkanlar muhakkak ki var. Biz herşeyden önce sınıf ve kitle dışı denilen örgüt gerçekliğinden kurtulduk. Herşeyden önce ideolojik, siyasal ve manevi bağlarımızı geçmişle mukayese kabul etmez düzeyde inşa etmeyi başarabildik. Belli bir çalışma tarzı, belli bir mücadele süreci içerisinde süzülüp gelen bir kadro birikimi var. Ve bugün bu kadro birikiminin kendi iç ilişkileri ve imkanları açısından bakıldığında, hayli umut verici, hayli cesaretlendirici bir tablo da var ortada.

Tüm bunlara evet. Ama dikkat edin, bizim sosyal bileşimimiz, sınıfsal köken bakımından söylüyorum, hala da aynı. Yeni dönemde besleneceğimiz, gelişeceğimiz ve güçleneceğimiz maddi zemin, işçi sınıfı hareketini kastediyorum, hiç değilse bugünkü görünümü üzerinden kısa dönemde bizim çehremizi değiştirebilecek imkanlar sunmuyor. En yetkin çalışmayı örgütlemeyi başarsak bile, bugünkü tablo üzerinden gerçekçi olmak gerekiyor. Mevcut durum, sınıf çalışmasında adım adım ilerleyebileceğimizi gösteriyor.

Bu sosyal zemin aşılamadığı, onun havası, ruhu köklü bir biçimde değişime uğramadığı koşullarda, biz yalnızca ideolojik kavrayış üzerinden, yalnızca devrimcilikte tereddütsüz olmak üzerinden, geleceğimizi teminat altına almış sayılmayız.

Bu nedenle, geçmişimizde yaşanmış, benim eleştirilen metnimde bazı yoldaşlar tarafından "özel hasasiyet" alanları olarak tanımlanan bölümleri, çok özel bir probleme dönüştürmemek gerekiyor. Bunları ifade etmek yanlış değil, doğrudur. Bunlara özel bir tarzda vurgu yapmak gerekiyor. Bunların yeni dönemde bizim içimizde yaşam alanı bulmaması gerekiyor.

Her bir zaafı, davranışı, disiplin ihlalini kendi içerisinde probleme dönüştürmemek başka bir şeydir, kişilerle uğraşmamak başka bir şey. Zaafın toplam zeminini ortadan kaldırmanın, çalışma tarzından çalışma alanına kadar bir dizi farklı adımı atmayı gerektirdiği de açıktır. Ama, eğer siz iyi bir çalışma tarzı tutturuyorsanız, doğru politika öneriyorsanız ve

sınıfa dayalı bir siyasal çalışma içerisinde insanlara dönüşme imkanı yaratmışsanız, bu noktadan sonra hiç kimse kendi tarzını, kendi zihniyetini, kendi anlayışını parti politikasının, parti tarzının karşısına çıkaramaz. İşte böyle durumlar için, biz gerçekten taşı hiçbir biçimde sapanından eksik etmemeliyiz. Ettiğimiz anda davayı kaybederiz. Ettiğimiz anda, bize yeni gelen güçlerin hepsi bir biçimden ondan etkilenecek ya da ona göre şekillenecektir.

Tartışma nedir, verilen örnek üzerinden söylüyorum: Söylenmek istenen özü-esası şudur; bizim insanlara iyice zayıfladıkları, kendi haline bıraktığımız için hem yeni gelen güçleri hem de alanı tahrip ettikleri, bir dizi sorunu içinden çıkılamayacak düzeyde biriktirip yumaklaştıdıkları bir anda müdahale etmemezin hiçbir hükmü yoktur. İnsanlar saflarımıza geldiklerinde, bize uymaları gerektiğini, bizim yaşam tarzımıza, iç ilişkilerimize, iç atmosferimize bakarak net bir biçimde algılıyabilmeliler. Buna rağmen bunu algılıyamayana da bunu algılatabilmeliyiz.

Ama bizim tarzımızda ne var? İnsanlara yer yer hatırlatmalar yapıyoruz kuşkusuz, ama bunun ötesinde kendi halinde bırakıyoruz, o zaafa müdahale etmiyoruz. İnsan henüz güçlüyken, onu kazanmak, o zaafından arındırmak üzere bir müdahalede bulunmuyoruz. Zaaf kendi içinde kökleşiyor, bizim içimizde mevzi buluyor, o saatten sonra müdahale etsen de bunun hiçbir hükmü olmuyor. Bu, birincisi.

İkincisi, böyle kişilikler, zamanında müdahale edilmediği zaman, toplam örgüt atmosferini, yeni gelen güçlerin hem siyasal ahlakını hem maneviyatını bozan, deyim uygunsa onlarla örgüt arasına bir kurt gibi giren bir rol oynayabiliyor. Geçmişte Adana'ya zamanında bir müdahale bize o kenti kazandırabilirdi, yapmamakla yanlışlık yaptık. Ama bundan sonra yapmalıyız, söylenmek istenen sözün özü esası budur.

Toplamında söylemek istediğim şu: Kendi kusurlarımıza, yetersizlik alanlarımıza gerektiğinde sert bir biçimde vurmakta tereddüt etmemeliyiz. Bu bizi herhangi bir biçimde zayıflatmaz, tersine güçlendirir, ileriye sıçratır. Niyetinden bağımsız olarak hala kişiliğinden ve kültüründen gelen özellikleriyle kendi mevzisinde tutunmaya çalışanları da, sarsar ve kendine getirir.

3. Konferans sonrasında bence değerlendirilmesi gereken en önemli hususlardan bir tanesi budur. Biz pratikte kendi kadrolarımıza yeterince müdahaleci davranmadık, onların yaşam tarzından ilgi alanlarına kadar, kendi içimize çeken bir tarzı zorlayamadık. Özellikle belli tipleri kastediyorum kuşkusuz, kadrolarımızın toplamını kastedmiyorum. Kesin bir denetim uygulayan ve parti tarzına gelmediği zaman da onu ya getirten ya da defetmesini bilen bir tutum izleyemedik. Bunun faturasını bence hiç haketmediğimiz ölçüde fazlasıyla ödedik.

Metinde eksiktir; örgüt üye, aday üyeliğiyle ilgili bir bölümün mutlaka eklenmesi ve belli ara başlıklarla işlenmesi gerekiyor. Bu konuda şuna dikkat çekmek istiyorum. İlgili organların özgeçmişleri titizlikle incelemesi, herhangi bir boşluk bırakmaması gerekiyor. Özgeçmişlerde kavrayışa ilişkin yanlışlıklar varsa, bunlar ele alınmalı ve eğitim vesilesi yapılmalıdır. İnsanların özgeçmişlerini onların eğitim ihtiyacı çerçevesinde irdeleyemeyebiliyoruz.

Başka bakımlardan da, örneğin insanların siyasal ya da kişisel yaşamlarındaki boşlukları, ilgi alanları, kültürleri, karakteri vb.'ne ilişkin sorunları çok önemsemeyebiliyoruz. İlişkilerimiz iyi olduğu dönemde ya da bir alanda çalışma az-çok belli bir istime oturmuş ve gidiyorsa, bunlar çok problem olmuyor. Ama dikkatimizden kaçan bu hususlar, ilk ciddi sıkıntılı dönemde bizim karşımıza çok büyük problemler olarak çıkabiliyorlar. Bunları bu açıdan titizlikle irdelemek ve boşlukları mutlaka gidermek durumundayız. Bunu özellikle küçük-burjuva sosyal kökenden, öğrenci gençlikten gelenler açısından yapmalıyız.

Bir başka husus, işçilerin kadrolaştırılması sorunu üzerinden bir alana özel bir dikkat çekmek istiyorum. Biz işçi kökenli kadrolarımızdan aydınlardan beklediğimiz düzeyi, entellektüel kapasiteyi, teorik birikimi beklemek gibi bir zaafa düşmemeliyiz kesinlikle. Devrimci kimlik ve kişilik alanında, örgüt çalışmasına uyum alanında hiçbir fark elbette gözetmeyiz. Ama bunun ötesinde herşeyi işçiler lehine değerlendirmek durumundayız.

Sınıf hareketinin bir durgunluk içerisinde olduğu, gericilik yıllarının sürdüğü bir dönemde

ilerici, dürüst işçileri partimize kazanabilmek çok büyük bir imkandır. Bunu özel bir tarzda gözetmeliyiz. Süreçlerini zora sokarak onları kaybetmemeliyiz. Bugüne kadarki birikimimizin kendi içinde ne ifade ettiğine çok bakmamamız gerekiyor. Çünkü bizi esas olarak işçi hareketi içerisindeki birikim, yarın yükselecek bir işçi hareketinde bu birikimin anlamı ilgilendirmelidir. Bu açıdan soluklu düşünmeyi, soluklu davranmayı başarabilmeliyiz.

Sorunlara toplamından ve asıl kaynağından bakmalıyız

Temmuz: Nadir yoldaşın geçmiş süreçlere eleştirel bir gözle yaklaşmada temkinlik olarak tanımladığı, komisyonun ilk toplantısına sunulan metin çerçevesinde yapılan tartışmalara atfen yaptığı konuşma üzerinde kısaca durmak istiyorum.

Aslında bu çerçevede söylenebilecek temel şeyleri Cihan yoldaş biraz önceki konuşmasında ifade etti. Bir dizi zemin ve bir dizi aracını saydıktan sonra, halihazırdaki gerçekliğimizi de bir bütünlük içinde ortaya koydu. Sizin gerçek kapsamda bir politik faaliyetiniz varsa, bunun yarattığı imkanlar varsa, onun üzerinden örgütsel değerlerinizi oturttuysanız, kurumlaştırdıysanız, sistemli bir eğitim faaliyetiniz varsa, pratik politika ve örgüt alanında az-çok sağlam bir yerdeyseniz, yeni güçleri dönüştürmenin imkanını da sahipsiniz demektir. Sorun bu bütünlüğü içinde konulduğunda, tartışmalı herhangi bir yan kalmıyor gerçekte.

Mesele Nadir yoldaşın hazırladığı ilk metinden geliyordu. Metnin bizim süreçlerimize, toplam birikimimize, durumumuza ve halihazırdaki sorunlarımıza ilişkin tekyanlı ya da yer yer negatif anlamda abartılı tanımlamalarından geliyordu. O metne ilişkin tartışmayı yinelemeyi işlevsel bulmuyorum. Gerekirse yoldaşlar metnin tartışma ve eleştirilere konu olan ilk halini okurlar, üzerine konuşuruz. Bugünkü sorunlara ve süreçlere müdahale açısından, meselenin esasına ilişkin bir tartışma yürütmek gerekiyor.

Sorun bu toplam bütünlüğünden koparıldığında anlaşılmaz hale gelir. Dahası geçmiş süreçte yaşanan, hala da belli ölçülerde yaşanmakta olan aksamaları, sadece belli bozuk tiplerdeki belli aksamalar olarak değil, toplam kadro birikimimizin sosyal-kültürel kökeninden gelen aksama, hatta şu an buradaki toplam birikim için bile bir sorun alanı olarak tarif edebiliyorsak, o zaman sorunu bütünlüğü içinde görmek daha büyük bir önem taşıyor. Sorun şurada-burada aksamış insanlar karşısında alınacak tutumdan daha geniş bir kapsama oturuyor. Bu çerçevede gerçek bir karşılık buluyor. İşin esası benim görebildiğim kadarıyla burası.

Marksistlerin din üzerine bir tartışması, bir tutumu vardır; dini besleyen olguların nedenleri ile, ona karşı bir politik tutum arasında bir ilişki kurarlar. Bir benzetme açısından bu örneği veriyorum. Dini besleyen bir toplumsal yaşam vardır; siz dinle kendi içinde uğraşırsanız, yalnızca tuzağa düşersiniz. Onu besleyen toplumsal yaşamda, siyasal yaşamda, yığınların mücadele düzeyinde kayda değer bir mesafe almadan, işin esasını çözemezsiniz. Ama bu hiç de materyalizm propangandasının üzerinden atlamayı, bu alanda oportünist bir suskunluğu da gerektirmez. Bazı bakımlardan buna benziyor tartıştığımız sorun. Küçük-burjuva sosyal kökenden gelen insanların sorunlarının nereden kaynaklandığını, hangi toplumsal koşullardan beslendiği, toplumdaki çürümenin bizim yaşamımıza nasıl sirayet ettiğini bilmek, nedenleri tespit etmek bir şeydir. Ama bunlarla kendi içinde boğuşmak, kendi içinde müdahale etmek gerçek bir çözüm halkası olamaz. Partili yaşamı bütün düzeyleri ile kurduğunuz, böylece bu nedenlere müdahalenin imkanlarını o toplam içinde bir yere oturttuğunuz yerde, bir çözüm halkası ve bir müdahale zemini de bulabiliyorsunuz.

Aykut: Örgüt sorunu içinde kadrolaşmak çok önemli bir yer tutuyor. Bu hareketin üç konferansının hiç değilse son ikisinde çok ağırlıklı tartışılan konuların başında geliyor kadro sorunu.

Olağanüstü Konferans'ta kadro sorunu, "kan uyuşmazlığı" sorunu olarak tanımlanıyor. 3. Konferans'ta ise bu, "ileri kadro" sorunu olarak ortaya çıkıyor.

Bugün geldiğimiz yerde, aynı düzeyde olmasa da, buradaki bileşim de dahil olmak üzere, bir yönüyle 3. Konferans'ta ortaya konulan "ileri kadro" sorununun hala geçerli olduğu, bu sorunun esasta çözülmüş olmadığı

gibi bir sonuç çıkıyor, Nadir yoldaşın yürüttüğü tartışmadan.

Bugün yaptığımız tartışma içinde eğer çubuk bükülecekse, kadrolaşma sorununda bir yerden yakalanacaksa, bu esasta partili kimliktir, parti tarzına, partileşme sürecine omuz verecek bir pratiği sürükleyecek bir kadro tipidir. Dolayısıyla disiplin sorunu bunun bileşenlerinden yalnızca bir tanesi olabilirdi, tartışma buradan çıktı. Ama Nadir yoldaşın ısrarla sorunu salt disiplin ve tüzük üzerinden ele alması, sorunu anlamayı belli ölçülerde kolaylaştırmakla birlikte, kapsamını daraltıyor diye düşünüyorum.

Önümüzde hala kadrolaşma sorunu var. Ama bu yalnızca eldeki güçlerin kadro düzeyine kazanılması, mevcut kadroların belli zaaflarını aşması ve zayıfları dökme sorunu değil. Aynı zamanda, önümüzdeki süreçte sınıftan kadrolar devşirmek gibi daha temel bir sorunumuz da var. Eğer ileri kadrolar üzerinden sorunun esasını çözemezsek, bu durumda demek ki, bu zaaflar belli ölçülerde kadrolaşma politikasına da yansıyacaktır. Çeşitli konuşmalar içinde değinildi buna, kendi içinde tartışmak gerekmiyor. Ama bence kongrenin önünde, 3. Konferans'tan bu yana katedilen mesafeyi ve bu çerçevede sorunların gerçek niteliği ve içeriğini, bu arada kadro sorununun doğrudan somut örgütsel süreçlerimizde ortaya çıkış biçimini ortaya koyma sorumluluğu duruyor.

Parti içi demokrasi partinin birliğinive mücadele kapasitesini güçlendirmenin bir aracıdır

Cezmi: Demokratik merkeziyetçilik, parti içi demokrasi ve merkeziyetçiliğin nasıl kavranması gerektiğini komisyon çalışmalarında da tartışma ihtiyacı duymuştum. Örgüt yaşamında, organda azınlık görüşüne sahip olanların çoğunluk kararları doğrultusunda hareket etmesi, bu çerçevede partinin her düzeyde irade ve eylem birliğinin gerekliliği, üye ile organ, alt organ ile üst organ, üst organlar ile merkez komitesi, merkez komitesi ile kongre ilişkisi ve işleyişi üzerinden merkezi parti yapısının anlamını, karşılığını belirtiyoruz. Zaten bu konuda bir tartışma yok. Ama devrimci bir partide parti çalışmasının gerekleri açısından parti içi demokrasi ile merkeziyetçiliğin, anlayışta, işleyişte bir bütünlüğü ifade etmesi gerekiyor. Anlayış planında parti içi demokrasiyi merkeziyetçiliğin, ya da partinin sıkı merkezi işleyişini parti içi demokrasinin karşısına koymanın, ya da bunları birbirini mekanik biçimde dengeleyen, düzelten bir muhtevada kavramanın doğru bir yaklaşım olmadığını düşünüyorum. Öncelikle, işin özünde, esasında bunları parti çalışmasının toplam ihtiyaçları çerçevesinde ve bir bütünlük içinde kavramak gerekiyor.

Komisyon metninde, örgütsel işleyiş sorununa bu bütünlük içinde, yani sınıf mücadelesinin ihtiyaçları, nasıl bir parti, nasıl bir parti çalışması, nasıl parti organları ve kadroları vb. çerçevesinde yaklaşılmaya çalışılıyor. Parti içi demokrasiden ne anlaşılması gerektiği de bu çerçevede ifade edilmeye çalışılıyor. Nadir yoldaş tarafından komisyon metnindeki ifadelendirmenin yetersizliğine atfen, "devrimci bir partide demokrasi değil, disiplin olmazsa olmazdır, merkeziyetçilik olmazsa olmazdır" denilerek tartışıldığı için, komisyon metninin ilgili bölümünü aktarmak istiyorum. *"Merkezileşmiş burjuva iktidara karşı sonuç alıcı bir savaşı yürütmek merkezileşmeyi zorunlu kılar"* diye başlıyor ilgili bölüm. Bu kadarı kendi içinde yetersiz olabilir, daha güçlü ifade etmek gerekebilir. Ama sonuçta, esasta sınıf mücadelesinin görevleri üzerinden partinin merkeziyetçi bir yapıda, merkezi bir işleyişe sahip olması gerektiğini vurguluyarak başlıyor metin. *"Parti içi demokrasi, bu merkezi savaşı mümkün olan en etkin bir şekilde yürütmenin, parti üyelerinin aktivitesini yükseltmenin, parti birliğini güçlendirmenin, bilinçli bir proleter disiplini ileri düzeyde hakim kılmanın, her bir organın ve üyenin partinin toplamına karşı sorumluluk bilincini yükseltmenin, olmazsa olmaz bir aracıdır"*, sözleriyle devam ediyor. Dikkat edilirse, burada parti içi demokrasi merkeziyetçi işleyişin karşısına, onu zayıflatan, ya da tersinden dengeleyen, daha da önemlisi tek tek parti üyelerinin ve belirli bir konuda azınlık görüşüne sahip olanların hakları çerçevesinde konulmuyor. Böyle korulmaması da gerekiyor. Çünkü üye ve azınlık hakları ile ilgili yön, parti içi demokrasinin sadece bir yönüdür ve kavrayış planında asıl öne çıkartılması, bakılması gereken yön de burası

değildir.

Parti içi demokrasi doğru kavranır ve gerekleri koşullar elverdiğince ve mümkün olduğunca yerine getirilirse, bu parti içi birliği, parti içi kenetlenmeyi sağlam ve güçlü kılmanın, partininin merkezi işleyişi (tüzük) altında ve parti çizgisi (program, taktik) temelinde organ ve kadroların etkin bir savaş yürütmesinin, aynı derecede olmazsa olmaz bir koşuludur. Parti içi demokrasi ve onun gerekleri, kendi başına parti üyelerinin haklarıyla değil, yanısıra onların partiye ve parti merkezine karşı sorumlulukları ve bu sorumluluklarını yerine getirmesinin gerekleriyle de dolaysız bağlantılıdır. Aynı şekilde merkeziyetçilik ya da sıkı merkeziyetçilik konusuna da, parti içinde parti çizgisine yabancı bir takım unsurlardan, eğilimlerden ya da tehlikelerden partiyi korumak ve arındırmak ihtiyaçları üzerinden bakılamaz. Bu da aynı ölçüde dar, tek yönlü bir kavrayış olur.

Komisyon metninde, parti içi demokrasi ile merkeziyetçilik ilişkisinin ya da demokrasi ile disiplin ilişkisinin konuluş ve ifadelendiriliş biçiminin, işin esasında böyle geniş bir kapsamı var. En azından metinde bu yönlü bir çaba var. Ve burada parti içi demokrasiyi tanımlarken ifade edilen şeylerin hepsi gelip, partinin merkezi (program, taktik, tüzük ya da onun işleyiş yönü üzerinden) savaşının eylem birliği temelinde en etkin bir şekilde nasıl örgütleneceği sorununa bağlanıyor. Sorun, parti üyelerinin özgünlüklerini değil, fakat aktivitesini en ileri düzeyde nasıl seferber edebileceği üzerinden konuluyor.

Aslında bu basitçe partinin kendi içindeki işleyiş sorunu da değil. Devrimci sınıf partisinin sınıf kitleleriyle devrimci bir birleşmesi ve kendi sınıf temeline sağlamca oturması açısından da, toplamda demokratik merkeziyetçi işleyişin ve özellikle de bunun parti içi demokrasi yönünün bir karşılığı ve anlamı olduğunu düşünüyorum. Tartışmamız merkezi işleyişe sahip leninist bir parti yapılanması mı, yoksa gevşek, kendi başına buyruk, demokrasiyi kendi içinde amaçlaştırmış federatif bir parti yapılanması mı tartışması değil ki! Leninist bir parti için, komünist bir parti için, sıkı bir merkezi örgütlenme gereği esas alındığında ve parti içi demokrasi bununla birlikte düşünüldüğünde, partinin sınıfın içinde kök salabilmesi için, sınıf kitlelerinin içinde kök saldıkça ona önderlik edebilmesi için, onun nabzını tutabilmesi için, sınıf kitleleriyle ve sınıf mücadelesiyle canlı organik ve tek yönlü olmayan bir ilişki tarzı içinde olması lazım. Bunun kendisi, bir yandan yerel örgütlerin yüksek bir inisiyatifle çalışmasını gerektiriyor. Yanısıra, sınıf kitleleri ile kurulacak bağda ve girilecek ilişkide, tabi ki partinin programatik bakışı, taktik-politik görevleri ekseninde, ama diğer yandan da, sınıf hareketinin kendi ihtiyaçlarını, kendi süreçlerini, eğilimlerini, dinamiklerini kavrayabilmeyi, kısacası nabzını elde tutabilmeyi gerektiriyor. Buradaki başarıda parti içi demokrasi çok önemli bir araç ve olanak. Parti içi demokrasinin önemsenmesi ve kurumsallaştırılması bu açıdan da hayati bir önem taşıyor.

Tüzüklü bir örgütsel yaşamın gerekliliğini, yalnızca parti içinde disiplini yoktan varetmek veya zaaflara, sapkın eğilimlere karşı bunu bir önlem ve yaptırım olarak işletmek ihtiyacı üzerinden, ya da sadece bu yönüyle tartışmıyoruz. Tek tek kişiler nezdinde değil, örgüt toplamında zaten varolan bir birliği ya da disiplini, partili çalışmanın gerekleri üzerinden sürekli yetkinleştirmek, sürekli daha ileriye taşımak, bu yönüyle doğru ve sağlam bir örgütsel işleyişi güvence altına almak ve bu sayede de, hiçbir kişiselliğe ve keyfiliğe meydan bırakmamak... Yani parti içi demokrasi, *"parti üyelerinin aktivitesini yükseltmenin, parti birliğini güçlendirmenin, partide bilinçli bir proleter disiplini ileri düzeyde hakim kılmanın, her bir organ ve üyenin partinin toplamına karşı sorumluluk bilincini yükseltmenin olmazsa olmaz aracıdır"* ifadesiyle, komisyon metninde vurgulanmak istenen şey de zaten budur.

Bu geniş kapsamıyla, bu bütünlük içinde bakmak gerekiyor. Parti içi demokrasi ayrı bir alan, ayrı bir işleyiş, merkeziyetçilik ayrı bir alan, ayrı bir işleyiş ve parti içi demokrasi sadece görüş farklılıkları karşısında azınlığın haklarını, görüşlerini eylem birliği temelinde koruması vb. olarak konulmamalı, böyle kavranmamalı. Komisyon metnindeki ifadelendirme gerekli görülüyorsa tartışılsın, ama işin esasında yukardaki bütünlüğü gözeten doğru bir ifadelendirme olduğunu düşünüyorum.

(Devam edecek...)

İl raporlarından...

Siyasal-örgütsel faaliyetin sorunları

Sınıf çalışmamızın genel durumu

* Çalışmamız bugün için büyük ölçüde fabrika birimleri üzerinden işçi kitle bağları kurma, işçilerle politik ilişki geliştirme, ileriye çıkmaya aday gördüğümüz işçiler üzerinde yoğunlaşma, sempatizan çevre oluşturma, işyerlerinde kitle mücadelesini örgütleme yönünde müdahale çerçevesinde seyrediyor.

* Bölgelerde, işçi semtleri ve fabrikalar üzerinden daha geniş kitlelere dönük politik müdahalemiz ise bugün en zayıf kalan yönümüz. Politik müdahale birebir ilişkiler üzerinden ve yoldaşların kişisel inisiyatifleri, yetenekleri ölçüsünde hayata geçiyor. Bunu PYO okur çevresi oluşturma çabası tamamlıyor.

* Politik çalışma alanındaki bu zayıflığın nedenlerinden biri oldukça pratik. Dağıtımı (semt, fabrika) sürekli ve etkin kılacak güçlerin sınırlılığı... Önümüzdeki süreçte mevcut güçlerimizi ve çalışmamızı yoğun bir tempo içinde riske etmek yerine, soluk tutup, çeperimizde yeni militan güçler örgütlemekte mesafe aldığımız ölçüde, daha geniş kitlelere seslenen etkin bir politik müdahaleye geçişi sürece yayma tutumunu benimsiyoruz.

* Bugün işçi-emekçi kitlelere dönük yaygın ve etkin bir politik müdahale örgütleyemiyor olsak bile, mevcut durumun, yerel parti çalışmasının geleceğinde en belirleyici olan bu alanda kendiliğindenciliğe yolaçmasma meydan vermememiz bir kat daha önem kazanıyor

Bu açıdan;

1. Yerel parti bildirilerini önümüzdeki yakın süreçte devreye sokacağız. Yanısıra afiş, kuşlama çalışmasına ağırlık vereceğiz.

2. Kitle çalışmasının işlevsel bir aracı olan bülten özel sayılarını ve onun dağıtım olanaklarını sadece işyeri sorunları ve sendikal mücadele gündemli değil, siyasal gündem ve görevler üzerinden işçi kitlelerine seslenme araçları olarak da kullanacağız.

3. PYO'nun yerel güçler ve işçi ilişkilerimiz tarafından beslenmesini ve kullanımını daha düzenli ve etkin hale getireceğiz.

4. PYO'nun ele aldığı, işlediği siyasal gündem ve görevler üzerinden parti politikalarının işçi kitleleri içindeki günlük çalışmada propaganda ve ajitasyonumuzun sürekli konusu olmasını sağlayacağız. Bunun için PYO'nun her sayısının kapak yazısı üzerinden sırasıyla bir yoldaşımız daha geniş bir kitleye müdahaleye dönük popüler yazılar kaleme alacak ve bunları .... dağıtıma sokacağız. Bu hem merkezi politikalarımızı özgülleştirerek kitleye taşımanın, yakın çevremize dönük daha etkin bir politik müdahalenin, hem de kendi güçlerimizin siyasal eğitiminin aracı olarak işlev görecek.

* Bülten özel sayılarını çıkarmaya düzenli devam ediyoruz. Bunlar genellikle tek tek fabrika, işkolu gündemli olarak çıkıyor. Elden dağıtıma ağırlık veriyoruz. İmkan buldukça fabrika içinden (soyunma odaları vb.) dağıtıma yöneliyoruz. Fabrika içi dağıtımların çok etkili olduğunu görüyoruz. Bültenler üzerinden müdahaleye süreklilik kazandırmak ama fabrika işçi ilişkilerimizin bu çalışma içine çekilmesine, bültenlere yazı, dağıtım, maddi katkı sunmaları ve her bakımdan sahip çıkmalarını sağlamaya özel bir önem vereceğiz.

PYO, MYO'nun dağıtımı, kullanımı

PYO ve MYO'nun kullanımı istikrarlı değil, belirli dönemlerde sayının artması ya da azalması şeklinde olabiliyor. İşçi ilişkileri kurma ve geliştirmede PYO'nun işlevi bülten kadar etkili olamıyor. PYO verdiğimiz işçilerden gözlemlediğimiz daha çok işçi hareketi gündemli sayfalar okunuyor. Fakat karşılıklı tartışma konusunda işçiler biraz tutuk davranabiliyorlar. Bazı PYO götürdüğümüz işçilerde salt kişisel ilişkiler üzerinden sempati

duyduğu için alıyor, yayını okumayı çoğu zaman aksatıyor. Neden olarak zaman sorununu önplana çıkartıyor. PYO'yu okuyanlardan biraz olsun içindeki yazı konusunda tartışabildiğimiz yine genç işçi kuşağı oluyor.

* Yerel bülten ve tekstil işçileri bültenine ilgi daha fazla, bu özellikle kendi işkolu ve fabrikası gündemi üzerinden. Yerel bültende örneğin ... bölgelerinden çıkan yazılara ilgi daha fazla, çevremizdeki işçiler bu iki yayını çevrelerine dağıtabiliyorlar. Tek tek fabrikaların özgül sorunlarını ele alırken genel bir iktisadi ajitasyon ya da adeta bir fabrika raporu tarzında her sorunu sıralayan değil, birkaç yakıcı talebi ve öne çıkan güncel sorunu üzerinden müdahale eden tarzda kısa, sade, çarpıcı yazılması ve dağıtımının ise zamanında örgütlenmesi gerekiyor. Fabrika sorunlarını içeren özel sayıları mevcut fabrikada bulunan işçi ya da işçiler üzerinden, ya da onlarla birlikte yazılmasını ve dağıtılmasını sağlamamız gerekiyor.

* MYO'nun elden dağıtımı PYO'ya göre daha sınırlı. MYO'nun dağıtımında genişlemeyi hedef koymak ve daha çok öncü ileri işçilerle yayını ya da belli yazıları birlikte okuyup ve tartışmak gerekiyor. Partinin gündemlerinin kendi gündemleri olduğunu onlara gösterecek bir müdahale tarzı tuturmamız gerekiyor. PYO ve MYO'ya katkıları daha düzenli hale öncelikle kendi partili güçlerimiz üzerinden sistemli hale getirip haftalık, aylık, görev dağılımı yapmamız gerekiyor.

* Özellikle PYO'ya işçi kitle ilişkilerimizin katkısını çok değişik biçimler ve düzeyler üzerinden örgütlememiz, PYO'nun aynı zamanda işçilerin dolaysız sınıf kürsüsü olduğu kavratmamız gerekiyor. Fabrika haberleri, röportajlar, direniş deneyimleri, yaşam koşulları vb. Bu işçi kitle ilişkilerimizin partimizi daha iyi tanımaları ve sahiplenmelerini de kolaylaştıracaktır.

Kitle ilişkileri, kitle içinde yerel parti çalışmasının sorunları

* Yerel çalışmada fabrika işçi kitle bağları kurmak bakımından bir zorlanma içinde değiliz. Çok sayıda fabrika ile, çok sayıda işçi ile ilişkimiz var. Ama özellikle geçmiş dönemin işçi kitle ilişkileri genel bir sempati, devrimci dostluk, fabrika arkadaşlığı ötesinde bir gelişme dinamiği ortaya koymuyor. Bu ilişkiler üzerinden birebir görüşme ve müdahale ile bugün için gözle görülür bir mesafe alamıyoruz, sınıf-kitle çalışması ya da politik etkinlik bakımından daha ileri ve aktif konuma henüz çekemiyoruz.

Bu durumun bizim, ilişkileri sürdüren tek tek yoldaşlarımızın ve bir bütün olarak yerel çalışmamızın politik müdahale, örgütleme ve seferber etme yetenekleriyle de bağı olmakla birlikte, yanısıra işçi kitleleri içinde genel bir devrimci etkiye görece daha açık (Kürt, Alevi, demokrat) kesimlerin, diğer taraftan devrimci örgütlü faaliyete şu ya da bu düzeyde katılım konusunda bugünkü geri duruşları, tereddütleri üzerinden de anlamak gerekiyor.

1. Bu tür ilişkilerin sürdürülmesine, yaygınlaştırılmasına, geliştirilmesine önem vermemiz, ısrar göstermemiz gerekiyor. Bu ısrarın sonuçlarının kısa vade de olmasa bile kısa vadenin ötesinde, hem sınıf kitle hareketinin, devrimci mücadelenin yükselişi koşullarında, hem de partinin genel politik etkisinin artmasıyla ortaya çıkacağını bilmek durumundayız. Bugün pratik olarak geri dursalar da, genel devrimci etkiye yanısıra sınıf devrimciliğine ilgi ve sempati duyan bu tür kitle ilişkilerinin birçoğu yarın değişecek koşullarda hızla ileriye çıkabilecektir. Bu da bize yarın sınıf hareketine ve toplumsal muhalefete daha etkin bir müdahalenin ve gerçek bir derinleşmenin imkanlarını sunacaktır.

2. Yanısıra halen yerel çalışmada ve tek tek yoldaşlar üzerinden işçi emekçi kitleler içinde devrimci siyasal prapoganda, ajitasyon ve teşhiri, kitlelerin temel ve güncel sorunları üzerinden ve kitlelerin, mücadelenin diliyle belirli bir etki gücüyle örgütlemek, yürütmek konusunda yetersizlik, yanısıra istikrarsızlık içindeyiz. Buradaki eksikliklerimizi anlamak ve gidermek de politik müdahalemizin daha etkili olmasını sağlayacak ve bu da mevcut kitle ilişkilerinde ilerletici sonuçlar üretecektir.

3. Kitle içinde propaganda ve ajitasyonun yürütülüş biçiminde her bir kesimin kendi özgüllüğü, öne çıkan hassasiyetleri ya da sorunları hesaba katmak zorundayız. Bu parti taktiği ve politikalarında da gözetilir ve yerel parti çalışmasının ve çeşitli kesimlere müdahalenin deneyimleri ile birleşerek yerli

yerini bulur. Ama yerel çalışmada bugün propaganda ve ajitasyonda yetersizlik alanı, müdahalenin kitlelerin değişik kesimlerinin özel ilgi ve duyarlılık alanlarına yönelmesi ve giderek kitlelerin mevcut düzeyinin müdahalenin sınırlarını tayin etmesi tehlikesidir. Örneğin bugün için genel devrimci müdahaleye kapalı görünen ve politik bakımdan "geri", "duyarsız" dediğimiz işçi kesimleri içindeki çalışmada kendi fabrikasının ya da işkolunun sorunlarının öne çıkması; Kürt kökenli işçilerle ulusal hareketin sorunları, süreçleri vb. üzerinden bir müdahale ya da ilişki biçimi; reformizmin etkisi altındaki işçilerle ilişkide ya da devrimci işçilerle ilişkide sol hareketin dar gündemleri ya da sorunları üzerinden bir müdahale ve ilişki biçimi vb. Bu bizim sadece bir yetersizlik ve zorlanma alanımızı ifade ediyor. Yoksa yerel parti çalışmasını, kesimlerin düzeyleri, mevcut ilgi alanları ve özgül sorunlarını esas alarak yürütmek gibi bir bakışımız yok. Yerel politik faaliyeti, gerek reformist gerekse de geleneksel devrimci hareketin bu konudaki bakışından ve tarzından bütünüyle farklı, birleştirici bir eksen olarak parti taktiği ve devrimci sınıf politikaları üzerinden örgütlemek durumundayız. Yerelliği, özgüllüğü bu eksen ve temel üzerinde politik müdahalenin güçlendirici, zenginleştirici, kitleleri kuşatmak ve harekete geçirmek açısından ise zincirin kritik bir halkası olarak kavramak gerektiğini biliyoruz. Sorun bunu yerel parti çalışmasında başarıyla örgütlemek.

Sınıfın en geri kesimlerine bile, yerel, özgül yönleri ihmal etmeksizin, parti politikaları üzerinden seslenebilmeyi, bu politikalarla kitlelerin temel ve güncel sorunları arasındaki bağı kitlelerin kendi öz siyasal deneyimleri üzerinden sergileyebilmeyi başarmalıyız. Kitlelerin bugün devrimci müdahaleye en duyarsız, en ilgisiz, hatta tepkili gibi görünen kesimlerinin bile gündemine, örneğin Kürt sorununu, çeteleşmiş faşist sermaye devleti sorununu, emperyalizme bağımlılık ve uşaklık sorunu, İMF-TÜSİAD paketleri sorununu, çürümüş düzen sorununu, devrim ve sosyalizm sorununu, devrimci sınıf politikası ve çıkarları temelinde sokmayı başarabilmemiz gerekiyor. Bu başarılamazsa eğer, özgül faaliyet de, yerel çalışmada kendi kritik halka işlevini göremiyor. Dar ve geri, parça parça bölünmüş, etkisiz, sonuçsuz, istikrarsız, gitgide kendiliğindenci bir politik müdahale bakışı-tarzı şekilleniyor. Bu şekilde kaldığında ise, ne sendikal mücadele alanındaki görevlerin hakkı verilebilir, ne de Kürt sorunu alanındaki.

Yanısıra partimizin taktik ve politikaları işçi-emekçi kitlelerin, ilerici, demokratik muhalefet güçlerinin ve sınıf-kitle mücadelesinin güncel ihtiyaçlarına verilen tutarlı ve devrimci bir yanıt oluşturuyor. Kongremizde ortaya konulduğu gibi, yerel politik çalışmada soruna ve göreve böyle bakmamız gerekiyor. Devrimin, öncü işçilerin, devrimcilerin niyet, istek ve arzularının değil, ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan işçi-emekçi kitlelerin yakıcı ihtiyacı, onların temel sorunlarına çözüm getirmenin zorunlu bir gereği olara kavrayan bilimsel-programatik bakışımızın pratik çalışmada karşılığını üretmemiz gerekiyor. Bu bakış, parti programı, taktiği ile kitle içinde günlük siyasal çalışma görevleri arasındaki ilişkiyi de doğru kavramamızı, programımızı, taktiğimizi günlük çalışmanın gerçek bir kılavuzu olarak ele almamızı sağlayacaktır.

4. İşçi-kitle ilişkileriyle birebir görüşmelerin, genel sohbetlerin ötesinde, onları başta fabrikalara dönük olmak üzere kitle çalışmasına ve pratik etkinliğinin çok çeşitli diğer biçimleri üzerinden aktif bir konuma çekmek yönünde müdahaleye süreklilik kazandıracağız. Bu yönlü müdahalenin kısa sürede ve her ilişki nezdinde karşılık bulmaması, süreç içinde müdahalenin bu yönünün zayıflamasına, "bu ilişkiler üzerinden fabrika-kitle çalışması örgütlenemez, bunlara adım attırılamaz" yaklaşımının doğmasına neden olabiliyor. Bu konuda, işçi hareketindeki kilidin aşılmasında, mevzi çıkışların örgütlenmesinde tabandan bu yönlü ısrarlı bir çalışmanın belirleyici önemine denk düşen bir kararlılık sergilemeliyiz. Böyle bir çalışma ile fabrika işçi ilişkilerimizi "ilişki", "bağlantı" konumundan çıkarıp aktif hale getirebilmemiz, onların kendilerine ve çevrelerinei olan güvensizliği kırabilmenin de yolunu açacaktır.

5. Yanısıra ilk elden ulaştığımız ya da geçtiğimiz dönemde oluşturduğumuz sınırlı işçi çevresi etrafında dönüp durmaksızın, sürekli işçi-kitle bağlarını geliştirme, sınıfın daha genç, daha enerjik, daha militan, daha mücadeleci

yeni kesimlerine ulaşma ve onlarla yakınlaşma, birleşme çabası içinde olmalıyız. Burada geleneksel bakışla "devrimci", "solcu", "yurtsever", "muhalif" işçi ve kesimler içinde çalışma ve müdahale ile kendimizi sınırlamamalıyız. Bugün işçi-emekçi kitlelerin en geniş kesimini oluşturan ve bugün için şoven, milliyetçi, muhafazakar, dinci vb. her türden gerici etkinlenme altında olan işçilr ve kesimler içinde devrimci sınıf çalışmasını örgütlemeyi başarmamız, gelecek açısından tayin edici halkalardan birini oluşturuyor. Devrimci sınıf çıkarları temelinde tüm kesim ve katmanları birleştirici bir sınıf politikasını aynı şekilde birleştirici bir müdahale ve çalışma tarzı ile tamamlamalıyız.

Daha genç ve dinamik güçler işçi kitlesi içinde daha geniş bir kesimi oluşturuyor. Bunlar, şovenizmin, laik-şeriat ikiliminin üzerinden yaratılmak istenen kutuplaşmanın, yapay ayrım ve bölünmeler üzerinden sınıfsal çelişkilerin üzerinin örtülmeye çalışılması yönündeki düzen saldırılarının etkisi altındalar. Ama sınıf çelişkilerinin keskinleştiği mevcut koşullarda bu tür yapay ayrımların hiçbir kökü yok. Yeter ki müdahalemiz sınıfsal özünü yitirmesin ve keskin devrimcilik adına sekterleşmesin. Bu yapay ayrımların köksüz olduğunu bilmeli, düzen tarafından mücadelenin önünü kesmekte başarıyla kullanıldığını ve bugün için karşılığının olduğunu gözeterek hareket etmeliyiz.

Fabrika dışından profesyonel çalışma

* Gelişen bir parti çalışması, fabrika-kitle çalışması içinden yetişmiş, ama tüm zamanını çalıştığı fabrikada tüketmeyen, kitle ilişkilerini tek bir fabrika çevresi ile sınırlamayan, bir değil birçok fabrikaya yönelik olarak dışarıdan da faaliyeti örgütleyebilen profesyonel kadroların omuzlarında yükselebilir. Profesyonel konumlanma ve çalışma tarzını örgütleyebilmek, fabrikalarda ağır çalışma (genellikle haftada 6 gün, günde 14 saat) koşulları altında buna imkan bulamayan yoldaşlarımızın kendilerini çok yönlü olarak eğitebilmeleri, donatabilmeleri, siyasal- örgütsel çalışmada yetkinleşebilmeleri, yeni güçlerin eğitimine ve faaliyetine zaman ayırabilmeleri ve hız kazandırabilmeleri için de bir gerekliliktir.

* Hedefimiz bu olmakla birlikte, bu doğrultuda bugün hala bir geçiş süreci yaşamak gerekiyor. Bugünkü koşullarda fabrika dışından bir konumlanma ve müdahaleyle sınıf-kitle çalışmasında verimli bir tarzı yakalayamayacağımızı düşünüyoruz. Hem bizim mevcut ilişkilerimizin ve çalışmamız, hem de sınıf ve kitle hareketinin mevcut gelişkinlik düzeyinde, fabrika dışından "profesyonel" çalışma, bugün için teorik-siyasal eğitim açısından belli olanaklar sağlamakla birlikte, günlük pratik faaliyetin diğer gerekleri açısından önemli boşluklar yaratabilmektedir

* Bugün belli fabrikalara, bölgelere dönük faaliyeti dışarıdan yürütebilmenin içerden asgari dayanağı olacak güçlere, fabrika çevrelerine, ileri kitle ilişkilerine yeterli düzeyde sahip değiliz. Bunları olgunlaştırabildiğimiz, belirli fabrikalarda, bölgelerde politik çalışmanın sürekliliğini sağlayabilecek güçleri (eğitim-çalışma grupları, işyeri komitesi vb.) örgütleme yönünde mesafe alabildiğimiz ölçüde, profesyonel konumlanma ve çalışmayı daha geniş ölçekte tercih eder duruma geleceğiz.

* Bu geçiş sürecinde fabrika çalışması içindeki yoldaşlarımızı, gerek eğitim gerekse profesyonel çalışmaya geçişe hazırlık açısından, dönem dönem dışarıda konumlandırmayı ara bir çözüm olarak önümüze koyuyoruz.

* Bugün hem fabrika birimleri ve bölgeler üzerinden yeni çalışma alanları açma, yeni güçlere ulaşma görevi, hem de güvenlik ihtiyaçları, fabrikalarda içerden konumlanarak çalışmayı bir dönem daha gerektiriyor. Bugün her bir yoldaşın fabrika birimleri içinde konumlanarak öncelikle kendi inisiyatifiyle çalışma alanı açması, kitle ilişkilerini genişletmesi ve bunlarla kendini sarması, yeni güçleri örgütlemesi ve etkilenecek, kazanılacak yeni güçler üzerinden bulunduğu alanda bölge-işkolu çalışmasına ve daha etkin bir politik faaliyete geçişin altyapısını oluşturma görevi öne çıkıyor. Örneğin (...) ve benzeri alanlarda sıfırdan başlanmış, yaklaşık bir yıllık bir çalışma süreciyle gelinen yerde daha ileri bir çalışma düzeyine geçişi sağlayacak bir ön birikim yaratılabilmiştir. Bu yönde mesafe alınamadığı koşullarda, üst komite-alt komite ya da geçmiş dönemin sınırlı işçi ilişkileri ile görüşmeler üzerinden gerçekleşen içe dönük ya da dar çevre ilişkileri etrafında verimsiz, kısır

bir çalışma tarzı ortaya çıkmaktadır. Bu aynı zamanda saldırılara daha müsait bir zemin oluşturuyor. Çalışmanın güvenlik ihtiyaçları da bir dönem için çalışmanın, güçlerin ve ilişkilerin birbirinden mümkün olduğunca yalıtık şekillenmesini, her bir yoldaşın kendi inisiyatifiyle çalışma alanı açmasını gerektiriyor.

Örgütlü çeperimiz, eğitim, yerelden kadrolaşma

* (...) Çeperimizde şekillenen bu tür güçler henüz sınırlı da olsa, çoğunun ileri çekilebilmesi kendi birim faaliyetlerimiz üzerinden işçi-kitle çalışması içinde gerçekleştiği ölçüde, gelecek için önem kazanıyor. Çalışmanın, kazanımlarm bu düzeyinde, birimlerdeki tek tek yoldaşların işçilerle bağ kurma, etkileme, müdahale, örgütleme yetenekleri belirleyici rol oynuyor.

* Bu alanda öne çıkan görevlerden biri, geçmiş süreçte zayıf kalan yön, ileri çıkmaya aday güçlerin çok yönlü ve sistematik bir teorik, politik, örgütsel ve pratik eğitimidir. Bu eğitimi "genel" ve "kitabi" olmaktan çıkarmak, parti programı, taktiği ve tüzüğünü kavramak ve kavratmak ekseninde ve siyasal mücadelenin güncel sorunları, görevleri, pratiği, kitlelerin öz deneyim ve dersleri temelinde yürütmek, yaşamla/mücadeleyle bağını doğru kavramak ve kavratmak gerekmektedir. Yanısıra tersten bir darlaşmaya düşmemek için, eğitim çalışması, gerekli temel eserlerin, isabetle seçilmiş temel metinlerin okunması ve okutulması ile birleşmelidir. Sınıf mücadelesinin, devrimci mücadelenin güncel ve dönemsel olan kadar, tarihsel tecrübeleri de bu eğitim çalışmasının ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalıdır.

* Önemli sorunlardan bir tanesi de parti çalışmasında yerel kadro güçlerine olan ihtiyaçtır. Kadrolaşmayı bu kent içinden başarabilmeliyiz. Bu açıdan, geçmiş dönemde belirli bir düzeyde kazanılıp sonra tekrar geri düşen güçlerin süreçlerinin değerlendirilmesi, komite ve organda nedenlerini tartışmak ve dersler çıkartmak görevini önümüze koyuyor. Yeni genç güçlere yaklaşımda, bu güçleri daha ileri, daha örgütlü bir çalışma düzeyine çekmenin öyle hemen ve kolayca gerçekleşmeyeceğini de gözetmek zorundayız. Bu konuda amatörce bir acelecilik içine girmemeliyiz, ki bu yeni güçlerin kendilerini geri çekmesine neden olacaktır. Yapmamız gereken, dar örgütsel ilişki ve tarzının kolaycılığına kapılmadan, bu güçleri eğitmek, hazırlamak, kitle çalışması ve siyasal sınıf mücadelesi pratiği içinde adım adım yetiştirmektir.

* Kendi iç gelişme süreçlerimizden bağımsız olarak da örgütsel darlığın bir dönem daha süreceğini düşünüyoruz. Sınıf hareketinin, toplumsal muhalefetin, devrimci mücadelenin genel seyrine bağlı bir sorun bu aynı zamanda. Biz kendi cephemizden politik-örgütsel alandaki yetersizliklerimizi aştığımız ve yerel örgütümüzü-müdahalemizi kuvvetlendirdiğimiz koşullarda bile, işçi kitleleri içinden örgütlü devrimci çalışmaya insan kazanmak, komünist militan ve kadro yetiştirmek alanında bugünden yarına çok hızlı bir gelişme yaşayamayabiliriz.

* Sınıf hareketinin durgunluk içinde olduğu, işçi kitlelerinin devrimci ve örgütlü mücadele saflarına yaygın ve aktif katılım sağlamadığı bugünkü koşullarda, kilit sektör ve fabrikalarda çevreler oluşturma, gitgide daha fazla birimde içerden saf tutma, yaygın işçi-emekçi kitle bağları, kentteki işçi ve emekçilerin daha ileri, daha mücadeleci kesimlerine ulaşma ve etkileme, ve genelde güçlü bir politik müdahale ve etki önem kazanıyor. Bunlar yarınki yükselişe hazırlanabilmek ve onu kucaklayabilmek açısından belirleyici halkalar olarak görülebilmelidir. Günlük mücadeleleri örgütleme, bunlara önderlik etme yönünde çabamız sürekli olacaktır. Ama kısa vadede yükseliş ve az çok istikrarlı gelişen bir sınıf hareketi beklentisi içinde değiliz. Siyasal-örgütsel çalışmanın tarz ve biçimlerinde bu durumu gözetmeye çalışacağız. Yeri geldiğinde iğneyle kuyu kazarak santim santim ilerlemek, yeri geldiğinde ise geride ne bırakırız diye kaygılanmadan öne atılmak -işte yarın bu her ikisini birlikte başarabilecek hazırlığa, donanıma sahip olabilmek için, siyasal-örgütsel faaliyetimizin bu dönemki kapsamını, muhtevasını, tarzını, biçimlerini vb. belirlerken, soluklu ve sabırlı bir çalışmanın gereklerini mutlaka öncelikle gözetmeliyiz.

* Bugünden yöneldiğimiz tek tek birimlerde ya da bölgelerde kolay bir derinleşme, kitle tabanı oluşturma beklentisi içinde olmadan, yarın sınıf hareketinin ve genel olarak sol ve devrimci hareketin yaşayacağı her yükseliş

ivmesinde sınıf mücadelesine devrimci önderlik ihtiyacına yanıt verebildiğimiz, bu açıdan hazırlıklı, donanımlı, etkili olabildiğimiz ölçüde, halihazırdaki ve gelecekteki etki alanlarımız üzerinden derinleşmeyi başarabilmeyi sağlayacak bir çalışma tarzını tuturmamız gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için bugün öne çıkan görevleri, yaygın işçi-kitle bağları ve farklı düzeyden işçilerle politik bağ sürdürme ve geliştirme yeteneği, fabrika birimleri temelinde yer tutma ve işçi-emekçi hareketinin daha ileri kesimleri üzerinde güçlü bir politik etki olarak görüyoruz. Bu politik bağ ve etkiyi, kurgucu ve zorlamacı olmamak kaydıyla, türlü esnek örgütsel ara halkalar ya da biçimlerle birleştirmek ihtiyacına pratik çalışma içinden yanıtlar aramalıyız. Kitle çalışmasında geçmiş dönemin şekillendirdiği dar bir örgütsel ilişki ve müdahale tarzını yeni dönemde aşmamız gerektiğini düşünüyoruz. (...)

Legal ve yarı-legal olanaklar üzerinden kitle çalışması; legal ve yarı-legal biçimler altında parti çalışması

* Birincisi; genel olarak işçi-emekçi kitle örgütlerinden, işçi-emekçi kitlelerin, toplumsal muhalefetin ileri güçlerinin toplanma-mücadele alanı-mevzisi olan ve olabilecek her türlü legal alan ve imkandan (sendikalar, demokratik kitle örgütleri, dernekler) devrimci sınıf mücadelesinin ilerletilmesi ve partinin kitleler içindeki çalışması için yararlanma, buralarda konumlanma, mevzi tutma görevidir.

* İkincisi; partinin yereldeki kitle çalışmasının legal ve yarı legal-halkalarını oluşturacak güçleri ve pratiği örgütleme sorunudur.

* Geçmiş dönemde (...) vb. örnekler işçi-kitle çalışması açısından sınırlı da olsa alan açıyor, dayanak noktaları ve olanaklar yaratıyordu. Bugün işçi-kitle çalışmasına dolaysız alan açabilecek bu tür imkanlar bizim bugünkü koşullarımızda önemli ölçüde azalmış bulunuyor (...) Eğer bu durum aşılamazsa, bu yakın gelecekte faaliyetin fabrika içi ve birebir ilişkiler üzerinden darlaşması, kısırlaşması tehlikesini yaratıyor.

* Öncelikle mevcut durumun kabullenilmesi üzerinden siyasal faaliyete bakışta ve tarzda darlaşmaya meydan vermemek gerekiyor. İşçi hareketine, kitle çalışmasına kanal açacak, siyasal müdahaleye daha geniş bir ortam sağlayacak, örgüt güçlerini ve çalışmasını çevreleyecek legal ve yarı-legal imkanların yaratılması ve mevcut olanlardan da etkin bir şekilde yararlanmak konusunda, yönelişimizi ve girişimlerimizi kararlılıkla sürdürmemiz gerekiyor.

Bu alanda;

1. Sendikalar bugün gerek örgütlülüğün sınırlı olması, gerekse yönetimlerin yapısı, işçi kitlesiyle karşılıklı ilişkileri üzerinden sınıf kitleleri için bir toplanma-mücadele alanı rolünü oynamıyor.

Sendikalarda mevzi kazanabilmek, bir yandan bölgedeki öncü işçilerle ilişkiyi geliştirmekten ve mevcut şube yönetimlerinin sınıf uzlaşmacısı anlayış ve pratiklerine karşı muhalefet eğilimlerini desteklemekten, sınıf mücadeleci bir temelde örgütleyebilmekten; diğer yandan, tabandan, fabrika birimleri üzerinden sendikasız işyerlerinde sendikal örgütlenme mücadelesini yükseltmekten geçiyor. Kısa vadede sonuç alınamayacak ya da hızla mesafe kaydedilemeyecek oluşu, bu yönde hedefli çalışmamızı, günlük ısrarımızı ortadan kaldırmamalı, bu alanda politika ve pratikte kendiliğindenciliğe meydan vermemeliyiz.

2. Çalışma bölgelerimizde legal işçi derneklerinin, yarı-legal işçi platformlarının, fabrikalarda ve işkollarında sendikal örgütlenme mücadele komitelerinin kurulması, bugün için reformist partiler etrafında bölünmüş ya da örgütsüz olan öncü işçi birikiminin bu yönde sınıf mücadeleci temelde birleşik olarak hareket etmesi için müdahale, gündemimizde olacaktır. Bu konuda bölgemizdeki EMEP'li, ÖDP'li, HADEP'li işçilerle, varsa bunların temsilcileriyle ilişki geliştirmekten geri durmamalı ve sınıf mücadelesine hizmet ettiği sürece sekter değil, esnek davranmasını bilmeliyiz. Örneğin (...) işkollarındaki fabrikalarda sendikal örgütlenme-işyeri komite çalışmasını bölgedeki toplam öncü işçi birikiminin gündemine sokmak için önderlik etmeliyiz. Asıl önderlik platformu, kendi dar ilişkilerimiz üzerinden fabrika-bölge-kitle çalışmasını örgütleme girişiminde değil, kentteki, bölgedeki, işkolundaki ya da fabrikadaki toplam devrimci, ilerici, demokratik ve mücadeleci birikime müdahale edebilmekle, bunu seferber etmeyi başarabilecek politikalar geliştirebilmekle ya da buna hizmet edebilecek

her türlü etkinliğin içinde aktif olarak yer almakla kendini ortaya koyacaktır. Yerel önderlik bakışımız ve pratiğimiz, yereldeki her devrimci, her mücadeleci birikimi, enerjiyi sınıf mücadelesinin, toplumsal muhalefetin güncel devrimci çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda seferber etmesini ve desteklemesini bilmek olacaktır.

3. Görevlerimizi sadece sendikalar ve işçi platformlarına müdahale ile sınırlı görmeden, işçi-emekçi kitleler ya da bunların belli kesimleri için toplanma alanı oluşturan çeşitli demokratik kitle örgütlerinin çalışmalarına katılacağız. Özellikle yeni güçlerimizi ve kitle ilişkilerimizi bu tür alanlarda da çalışmaya seferber edeceğiz. Bunu doğru bir çizgide başarabilmek için politik ve örgütsel önderlik yeteneğini geliştireceğiz.

*** Diğer çalışma alanları:**

Bugüne kadar çalışmamızın en zayıf kalan yönlerinden birisi de bu tür alanlardır. Örneğin semtlere dönük çalışmamız. Hem işçi emekçileri hem de ilerici, demokrat, devrimci birikimi yoğun olarak barındıran belli semtler, bulunduğumuz kentte reformistlerden devrimcilere sol hareketin bir bütün olarak beslendiği ana damarlardır. Biz ise fabrikalarda, sanayi sitelerinde yaygın işçi ilişkilerine sahip olmakla birlikte, bu tür semtlerde yıllardan beri "dışarıdan gelip giden", "ziyaretçi" konumunu aşabilmiş değiliz. Dönem dönem yapılan afiş, bildiriler dışında, "varlığımız ve faaliyetimiz" tek tek fabrikalardan kurduğumuz işçi ilişkilerini evlerinde ziyaret etmek, sohbet etmek ötesine geçememiştir.

Semtlerde yerleşik bir konum kazanıp içerden derinleşme, genişleme yaşayamadığımız ölçüde kentteki ilerici, demokrat, devrimci işçi-emekçi birikiminden de beslenmemiz zayıf kalıyor. Önümüzdeki dönemde çalışma tarzımızda bunu gözetmek zorundayız. (...)

Genç işçileri kazanmalı...

(Baştarafı s.33'de)

Örneğin temel marksist klasikleri belli bir sıralamayla kuru kitabi bilgiler halinde okumaları onlara çok şey vermeyecektir. Bunların bugünle bağı kurularak, somut, canlı bir tarzda işlenebilmesi gerekiyor.

Herşeyden önce parti programı ve tüzüğü temelinde sistematik bir eğitimi hedeflemeliyiz. Ama bunun, marksist teorinin temel bilgilerinden yoksun genç işçilere parti programı ve tüzüğünün okutturulması ile başarılamayacağı açıktır. Toplumların gelişimi, sınıflar arasındaki mücadele, kapitalist düzende emek-sermaye çelişkisi, emperyalizmin gelişimi, emperyalist-kapitalist sistemin krizi, Kürt ulusal sorunu vb. birçok konu sade bir dille, son derece somut-pratik bir tarzda ve çok yönlü olarak ele alınabilmelidir. Örneğin ulusal sorunu ele alırken ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı üzerinden genel bir çerçeve son derece yetersizdir. "Siyasal çözüm" arayışlarının çözümsüzlüğü, Ekim Devrimi'nin ulusal sorunu nasıl çözdüğü, işçi sınıfının Kürt halkının mücadelesi karşısında alması gereken tutum vb. tüm zenginliği ile ortaya konulmalı, tartışılabilmelidir. Demokrasi sorunu, demokratik haklar mücadelesi, sendikal alanda verilecek mücadele, bir komünist partinin bu sorunları ele alışı ile diğer reformist partilerin yaklaşımı yine son derece somut bir tarzda, güncel süreçler üzerinden anlatılabilmelidir, vb...

Okunacak kitaplar işçilerin bilinç ve kavrayış düzeylerine göre de farklılaşmalıdır. Bazı işçiler belli şeyleri önden biliyor, ama yanlış kavrıyor olabilirler. Doğal olarak bunların eğitimi ile yeni devrimcileşen bir işçinin eğitimi daha farklı olacaktır. Bazı işçiler kitaplarla ilk kez yüzyüze geleceklerdir. Yeni okumaya başlayan bir işçiyle önce birlikte okumak yoluna gidebiliriz, örneğin başyazıları birlikte okuyup tartışabiliriz. Okuma alışkanlığı olmayan işçilere önce devrimci romanlar verebiliriz, vb.

Açıktır ki bu eğitim faaliyeti her şeyden önce genç işçilerin pratik çalışmasının önünü açmaya hizmet edebilmelidir. Eğitimin bu boyutuna çok özel bir önem vermeliyiz. Pratik çalışmada atacakları adımlarm önünü açacak tarzda onları yönlendirmeliyiz. Fabrikaya ilişkin gözlemlerin, fabrika çalışmasında yaşanılan deneyimlerin aktarılması, bu temelde eğitim, kollektif bir çalışmayı hissetmeleri onlara güç katacaktır.

Pınar ÇAĞLAR

Genç işçileri kazanmalı ve eğitmeliyiz

İşçi sınıfını devrime taşıyacak olan partimiz her dönemde genç örgütçü kadrolara sahip olmak, onlara dayanmak zorundadır. Bu bir ihtiyaç olmaktan öte bir zorunluluktur. Bu ise herşeyden önce işçi-emekçi gençlik demektir. Partimiz işçi-emekçi gençliğin en fedakar ve kararlı unsurlarını kazanmak, eğitmek ve kadrolaştırmak sorumluluğuya yüzyüzedir.

Liseli gençlik yarının işçi-emekçileri ya da işsizleri olarak hep yöneleceğimiz bir alan olmakla birlikte, endüstri-meslek liseleri öncelikli hedefimiz olmalıdır. Fakat bu hiç de gençliğin diğer kesimlerini düzenin etki alanına bırakmak anlamına gelmemektedir. Tüm gençlik kesimleri içinde öne çıkan öncü kesimi partimizin saflarına kazanmalı, onları marksist-leninist ideolojiyle donatmalıyız.

1980 sonrasında devletin genç kuşak üzerindeki çok yönlü baskısı ve depolitizasyon politikaları nedeniyle gençliğin büyük çoğunluğu düzen içi kanallara aktı. İşçi gençliğin 15- 25 yaş grubu çalışan kesim önemli ölçüde apolitize edilmiş, kendi sınıfsal gerçekliğinden uzaklaştırılmıştır. İşçi-emekçi semtlerindeki gençlik gerici düzen partilerinin etki alanında kalabilmekte, dinsel-gerici ve faşist ideoloji ile zehirlenmektedir. Üniversite gençliğinin ileri çıkan kesimleri ise bugün daha çok reformistlerin etki alanındadır. Tüm bunlar yüzyüze bulunduğumuz görev ve sorumluluklara işaret etmektedir. Gençliğin devrimci enerjisini açığa çıkarmak ve devrim mücadelesinin hizmetine sunmak için daha hedefli ve yoğun bir çalışma ortaya koymalıyız.

İşçi gençliğin devrimci öncü kesimi örgütlenmenin motor gücünü oluşturmalıdır. Lenin, "Biz daima devrimci sınıfın gençliğinin partisi olacağız" demektedir. Bu sözler devrimci mücadelede işçi gençliğin oynayacağı rol ile ilgilidir. Tarihsel deneyimler ve büyük Ekim Devrimi işçi sınıfının genç kesimlerinin devrim mücadelesinde son derece etkin bir rol oynadığını somut bir biçimde ortaya koymuştur. İşçi gençlik devrimci enerjisi, inisiyatifi ve kararlılığı ile devrim mücadelesinin en ön saflarında yer almış, mücadeleyi ileriye taşımıştır. Bundan dolayı partimiz, hem içinde bulunduğumuz dönemde hem de gelecekte, saflarını sürekli olarak genç işçilerle besleyebilmelidir.

İşçi gençlik tekstil, metal, deri vb. işkollarında sosyal güvenceden yoksun biçimde ve çok ağır koşullarda çalışıyor. İş ile ev arasına sıkışan yaşamlarında kültürel-sosyal etkinliklere yönelmek bir yana dinlenmeye bile zaman ayıramıyorlar. Bu koşullarda genç işçilerin beyni adeta mengeneyle sıkıştırılmış. Düşünmeyen, sorgulamayan, ya feodal geleneklere tabi olan ya da yoz-lümpen kültürden etkilenen bir gençlik ile karşı karşıyayız. Bu koşullar altında şekillenen gençliği kazanmak ve dönüştürmek elbette ki kolay olmayacaktır.

Genç işçileri kölelik zincirlerinden kurtaracak tek seçeneğin sosyalizm olduğunu kavratabilmeliyiz. Ancak bunun kuru kuruya yapılan bir sosyalizmin propagandası ile mümkün olmadığı açıktır. Bu bizzat pratik mücadele içinde kazanılacak genç işçilerin yine pratik mücadele içinde eğitilmesiyle mümkündür. İdeolojik eğitim siyasal pratikle bütünleşen bir eğitim olmalıdır. Lenin 1920'de gençlik birliklerin görevleri konusunda şunları söylemektedir: *"... ilk bakışta komünizmi öğrenmenin komünist kitaplar, broşürler ve yapıtlarda sergilenen bilgiler toplamını sindirmek olduğu fikrinin gelmesi doğaldır. Ancak bu kaba ve yetersiz bir tanımdır. Eğer komünizmin öğrenilmesi yalnızca komünist yapıtların, komünist kitap ve broşürlerin içeriğinin kavranmasına dayansaydı, o zaman çabucak komünist yorumcular ve palavracılar yetişirdi."* Devrimci pratikle bütünlüğü kurulamayan, onunla zenginleşip derinleşmeyen bir eğitim faaliyeti, içi boş ve sonuçsuz kalacaktır.

Genç işçilerden oluşturacağımız okuma gruplarında ele alacağımız konular, kullanacağımız materyallerin seçimi ve ele alınış tarzı da büyük bir önem taşımaktadır.

(Devamı. s.32'de)

Çukurova çalışmasının ortak dinamikleri

Çukurova çalışmasının ortak dinamiklerinin benzerliği ve yakınlığı, çalışmayı ortaklaştırmayı da zorunlu kılmaktadır. Söylenenler, herbir bölgedeki çalışmanın, kendi içinde özgünlükler taşımadığı anlamına gelmiyor. Güney insanının ortak özellikleri, karakteristik yakınlıkları, coğrafi ve iklim özellikleri, il ve ilçelerin yakın oluşu ve daha birçok neden, Güney çalışmasının nesnel genişliğini anlatmaktadır. Alanın geniş oluşunun avantajları ve dezavantajları içiçedir. Öznel müdahalenin görece ileri ya da geri oluşu, söylenenleri de "göreceli" hale getirmektedir. Sanayii proletaryasındaki nicel daralma, kent ve kır yoksullarının içiçeliği ve yoğunluğu, yoksullaşmanın düzeyinin de göstergesidir. Proletaryanın kırla ilişkilerinin olumsuz yönüne rağmen, bunun da yardımıyla faaliyet alanının tarım ve yoksul köylülüğe genişlemesi ayrıca önemlidir. Göç oranındaki artış ise, bölgeyi birbirine daha da yakmlaştırmıştır.

Adana'da işçi sınıfı

Sınıf hareketindeki genel durgunluğun en fazla etkilediği alan Adana ve toplam olarak Çukurova bölgesidir. Tekstil sektöründeki genel sirkülasyon daha çok konfeksiyon üzerine çalışan işletmelerde yaşanırken, dokuma fabrikalarında bu çok daha sınırlıdır. Üretim kapasitesi düzeyinin ve işletme ölçeğinin, bunu sınırlamada önemli bir etkisi vardır. Tekstil İstanbul'da konfeksiyon ağırlıklı olduğundan işten çıkan ya da atılan bir işçi başka bir yere girebilme şansı bulabilirken, Adana'da işçilerin böyle bir şansı yok. Dokuma işçiliğinin süreklilik arzetmesi, işsizlik oranındaki yüksekliği de etkilemektedir. Yalnız son yıllarda taşeronlaşmanın sürekli artışı, kalıcı işçileşmeyi hem zorlaştırmakta, hem de nicel yönden sınırlamaktadır. Büyük fabrikalarda (Bossa, Mensa, Güney Sanayii vb.) taşeron firmalara girmenin kendisi bile, torpil ve "adam bulmayla" mümkün olabiliyor. Özellikle son dönemlerde kalite kontrol çemberi uygulamasının ve İSO 9001'e yönelik üretimin süreklileştirilmesi, kadrolu işçilerde meslek lisesi çıkışlılara öncelik tanınmasını getirmektedir. Bossa, Özbucak, Güney Sanayii gibi büyük dokuma fabrikalarında, lise mezunu olmayan işçiler işe alınmıyor. Taşeron işçilerinde ise tersi geçerlidir.

Küçük ve orta ölçekli tekstil işletmelerinde, işçileşme düzeyi oldukça düşüktür. Geri bilincin en yaygın olduğu yerler, özellikle bu işletmelerdir. Bu fabrikalara kentin ve civar köylerin en "cahil" kesimlerinden işçi alınıyor. Sendikalaşmanın hemen hemen olmadığı bu işletmelerde, 15 milyon ücretle çalışan işçiler ağırlıkta olduğu gibi, 18 yaş altı işçilere de çokça rastlanıyor.

Tekstil sektöründe yaşanan krize ve TİS (toplu iş sözleşmesi) sürecine rağmen, işçilerde fazlasıyla bir sessizlik ve kayıtsızlık görülmekteydi. Daha doğrusu işçiler kime güvenecekleri konusunda şaşırmış durumdaydı. Örneğin Bossa ve Mensa'da atılan 80 işçi, saldırının startı anlamına geldiği halde, bu saldırıya karşı hiçbir hareketlilik ya da tepki gündeme gelmedi. DİSK/Tekstil Bossa şube sekreterinin, atılan işçiler üzerine utanç verici sözleri, *Hürriyet*'in Çukurova ekinde büyük puntolarla verildi. "Çağdaş sendikacı", işten atmaların haklılığına dair ipe sapa gelmez birçok şey söylüyordu. Bu çarpıcı örneğin de gösterdiği gibi, kime güveneceğini şaşırmış durumda tekstil işçisi. Sendikaların ihaneti, işçilerin kendi dağınıklıkları vb.'ni toparladığımızda, işçilerin suyun başını tutanlara karşı, fiziki tepki göstermeden yapabilecekleri bir şey yok. TEKSİF'te örgütlü olan Özbucak'ta da farklı bir durum sözkonusu değildir. Bir yanda Adana TEKSİF şubesinin koltuğu yitirmemek için merkezle iyi geçinmeye çalışan yakınmacı tutumu, diğer yanda ise grevin ne olduğunu unutan Özbucak işçisinin toplu sözleşme süreci karşısındaki tutumu... İşçilerin genelini kesen tutum kısaca şöyleydi; "Ne grev istiyoruz, ne de sendikanın bizi satmasını."

Tekstilde toplu sözleşme süreci ve işten atmalara karşı, öncü, duyarlı işçilerin biraraya gelerek nelerin yapılması gerektiğini somutlayacağı bir platforma acilen ihtiyaç vardı. Sendikacılar böyle bir şeye zaten yaklaşamazlardı. İşçiler de bağımsız inisiyatifle böyle bir çabaya girmek istemediler. Kurumları olan sendikaların öncülük etmesini istiyorlardı, ki bu da olacak iş değildi. Aslında platform, sektörel yönden sınırlı olmayan, ortak sorunlar etrafında öncü işçilerin çoğunu kapsayan bir platform olursa başarı şansı olurdu. Çok sınırlı da olsa kimi öncü işçiler böyle bir platforma ihtiyaç olduğunu söylediler, fakat gerekli inisiyatifi göstermediler. Sonrasını ise biliyoruz.

Adana Organize Sanayii

Özellikle son dönemlerde fabrikalar sürekli bu bölgeye kaydırılıyor. Küçük, orta, büyük işletmeleri içiçe barındıran organize sanayiinin ortak sorunları da fazlasıyla vardır. Sendikasız, sigortasız işyerleri, taşeronlaştırma, fazla mesai vb. birçok sorun içiçe yaşanıyor. Adana burjuvazisi buraya özel bir önem gösteriyor. Organize sanayii patronları direniş, eylem vb.ni bastırmak için özel bir fon bile kurmuş durumdadır. Jandarma hazır kuvvet olarak sürekli bekletiliyor. Sektörel olarak metal, tekstil, petro-kimya, gıda vs. bulunuyor. Aral Tekstil ve Gönen Çelik'te yaşanan kıpırdanmalar da bölgenin önemini gösteriyor. Bossa Exa, Olmuksa'da çalışan taşeron işçilerinin düşük ücretle, sosyal haklardan yoksunluğu, manivelalara dönüştürülebilir. Organize Sanayii'nde ortak sorunlar etrafında işçileri biraraya getirebilmek için işlevsel ve popüler bültenlerin etkili olacağı muhakkak.

Öteki sanayi sektörleri

Adana, metal sektörü yönünden oldukça zayıf sayılır. Temsa gibi stratejik bir fabrikanın dışında, küçük ve orta ölçekli işletmeler daha yaygın. Orta ölçekli işletmelerde sendika varsa, mutlaka taşeron da vardır. STFA'da olduğu gibi. Diğerleri çoğunlukla sendikasız işyerleridir.

Gıda ve petro-kimya sektörü, tekstilden sonra önemli bir yer tutmaktadır. Gıda sektöründe çalışan işçilerin (büyük işletmeler) önemli bir kısmı sendikalıdır. Sadece Tek Gıda-İş Sendikası'nda beşbin civarında işçi örgütlüdür (Marsa, Paksoy, Tekel, Efes Pilsen, Çukobirlik vb.). Bunların en önemli kısmında taşeronlaşma mevcuttur. Petro-kimya sektöründe en önemli fabrika Sasa ve Pilsa'dır. Sasa'da 2700 civarında işçi çalışmaktadır. Sasa ve Pilsa, Sabancı'nın fabrikaları arasında, üretim kapasitesi ve tuttuğu yer açısından önemli bir konuma sahiptirler. Başer Plastik vb. ise, orta ölçekli işletmeler grubuna girmektedir.

Çukurova'da tarım

Çukurova'daki tarımın kalbi, Adana ve yakın çevresidir. Tekstil fabrikalarıyla pamuk üretiminin içiçeliği, bölge tarımına yönelik siyasal çalışmaya ayrıca önem vermeyi gerektiriyor. Yalnızca pamuk üretimi yapılmıyor, seracılık yapılıyor ve mevsimine göre birçok ürün yetiştiriliyor. Tarım ve mevsimlik işçilerin en yoğun olduğu alandır Çukurova. Tarım arazilerinin tanımlanması, tarım işçileri, yoksul köylülük, zengin köylülük/kır burjuvazisi, orta köylülük vb. sosyal kategorilerin daha iyi anlaşılabilmesi için, ayrıca istatistiki bir rapora da ihtiyaç vardır. Tarım ve mevsimlik işçilerin büyük çoğunluğu mevsimine göre çeşitli işler yapmaktadır. Seyyar satıcılık, inşaat işçiliği, taşeron işçiliği, ayakkabı boyacılığı vb.

Bölgedeki köylerin önemli bir çoğunluğu, dışardan gelenler tarafından oluşturulmuştur. Ceyhan'ın köyleri özellikle böyledir. Köylülüğün ve yoksulluğun diz boyu olduğu yer Ceyhan'dır. Nüfusun %60-70'inin Kürtler'den ve diğer yoksullardan oluştuğu düşünülürse, Ceyhan'ın bölge tarımındaki yeri de kendiliğinden ortaya çıkar. Ceyhan, sanayii üretimiyle değil, daha çok tarım üretimiyle öne çıkmaktadır. Ceyhan'da 3-4 fabrikanın dışında, ciddiye alınacak bir sanayii üretimi sözkonusu değildir. En önemli fabrikası Toros Gübre'dir.

Narenciye üretimi yönünden ilk sıralarda Mersin, Hatay-Erzin ve Dörtyol gelmektedir. Buralarda da yoksullar yaygın biçimde gündelikçi olarak çalışmaktadır. Hatay-Amik Ovası, Çukurova'dan sonra ikinci büyük kapitalist tarım alanıdır. Burada pamuğun yanısıra diğer ürünler de üretilmektedir. Kürt ve Arap yoksulları ve diğer bölgelerden gelen mevsimlik işçiler, dönemine göre gündelikçi olarak çalışmaktadır.

Adana'da gençlik

Lümpen proleter özelliklerin en yaygın olduğu alan gençlik alanıdır diyebiliriz. Yoksul semtlerdeki gençlik, her geçen gün biraz daha bataklığa sürüklenmektedir. Bally çekmek, jilet kullanmak, esrar kullanmak,, en sıradan alışkanlıklardır. Grup Yorum'u dinleyen bir gencin aynı zamanda Müslüm Gürses'i dinlemesi ya da esrar içmesinde hiçbir olağandışılık yoktur. Bunlara cinsel tacizin çokça yaşanmasının ayrıca eklenmesi gerekiyor. Sürekli bir iş hayatları yoktur. Marjinal işlerde kısa süreli çalışmaktadırlar. Küçük tekstil, kundura imalatı vb. yerlerde lümpen ilişkilerin hakim oluşu da bu gerçeği göstermektedir. Herşeye rağmen bu kesimlerde devrimci bir damar mevcuttur. Aşırı tepkisellikleri doğru bir kanala akıtıldığında, anlamlı olabilecek ilişkilere ulaşılabiliyor. Yöre gençliği polise karşı özel bir kin de duymaktadır. Liseli gençlik özellikle Adana'da devrimci potansiyeli fazlasıyla taşımaktadır. Kürtler ve Aleviler, ezilmişliğin basıncıyla, böyle bir çıkışa her zaman daha yakın durmaktadır. Şakirpaşa, Kiremithane, Dumlupınar ve bazı semtlerdeki gençlik, örgütlenmeye daha elverişlidir.

Yurtsever hareket, sol harcket...

Yurtsever hareketin bir dönemler en güçlü olduğu yer burasıyken, bugün sinmişlik, bıkkınlık, devlet terörüyle sürekli karşılaşmanın kendisi, düzeniçi siyasal çözüm beklentisiyle birleştiğinde, ortaya büyük bir dağınıklık tablosu çıkıyor. Emek-sermaye çelişkisi içerisinde birçok sorun yaşayan Kürt emekçileri, bu boşluğa cevap verilemediği koşullarda, daha derin bir atalete sürüklenmektedirler.

Reformist hareket kendisini daha çok sendikalar üzerinden varetmeye çalışıyor. Kamu emekçileri arasında, diğer yerlerle karşılaştırıldığında daha sınırlı bir güçleri var. Toplam olarak sol akımların bölgede zayıf oluşu, reformistlerin güçlerinin sınırlılığını da gösteriyor. Devrimci grupların asıl çalıştığı alan, yoğunluklu olarak üniversite, kısmi olarak da lise gençliğidir. Bu çalışmaların büyük çoğunluğu legal platformlar üzerinden gerçekleşiyor. Türkiye genelinde sınıfa dönük devrimci çalışmanın en güçsüz olduğu sanayi alanı Çukurova'dır diyebiliriz.

Hatay: Geçmişten beri ilerici, demokrat bir potansiyel taşımaktadır. Devlet, Hatay'ın ilhakıyla birlikte, bölgenin ulusal dokusunu bozmak, asimilasyonu hayata geçirebilmek için, özellikle Türkler'i bögede tampon olarak kullanmaya çalışmıştır. Küçük-burjuvazinin sınıfsal ağırlığı özellikle dikkat çekmektedir. Büyük metropollerdeki kent yoksullarının düzeyiyle karşılaştırıldığında yaşam düzeyinin daha iyi olduğu görülmektedir. Bunda küçük üretimle içiçeliğin önemli bir payı var. Küçük esnafçılık çok yaygın, sınıf çelişkileri suyüzüne çıkabilmiş değil. Kaçakçı kişilik, yaşam tarzındaki gevşeklik ve rahatlık, asimilasyon vb., toplam olarak düşünüldüğünde, devrimci sınıf kişiliğinin zayıflığını da göstermektedir.

İskenderun: '80 öncesi dönemde kitlelerin en hareketli olduğu yer diyebiliriz İskenderun için. Bugün ise durum çok farklı. İsdemir, diğer fabrikalar ve varoşlar, bugün tümüyle sessizlik içerisinde. Kürtlerin, Arapların, Alevilerin yoğun olduğu İskenderun, uzun vadeli bir siyasal çalışmayla birlikte, fazlasıyla olanaklar barındırmaktadır. İsdemir'de özelleştirmeye karşı oluşturulan platform gelinen yerde dağılmış durumdadır. Devlet süreci biraz daha yayarak umutsuzluğu körüklemeye çalışmaktır. Gültepe, Yıldırımtepe, Buluttepe, Çankaya; geçmişin mücadele izlerini hala taşımaktadır. İskenderun Organize Sanayii bir biçimiyle İsdemir'in küçük işletmeleri biçimindedir. Ekinciler, Yazıcılar, Noksel Boru vb. organize sanayiin en önemli işletmeleri durumunda. Payas, yine küçük ve orta işletmelerin bulunduğu bir alan. İsdemir'le içiçe olan bu bölge, özellikle Payas Organize Sanayii ve işçi gençlik verimli bir faaliyetin dinamiklerini barındırmaktadır.

Komünistler, bölge faaliyetinin genişliği ve zorluklarını aşmak, kitle bağlarını güçlendirmek, çalışmayı daha planlı ve sistematik hale getirmek zorundadırlar. Alanın genişliğini ve zorluklarını, çalışmanın bugünkü dağınıklığını meşrulaştırmak için değil, öznenin oynayabileceği en ileri düzeyi sergilemek üzerinden algılamalıdırlar. Kendiliğindenliği ve amatörlüğü aşabilmek, dönemin ataletine karşı parti bilinci ve sorumluluğuyla zorluklara yüklenmek gerekiyor.

(Bu metin Şubat ayına ilişkin bölge raporunun bir bölümüdür)

Telefon kullanımı üzerine teknik notlar

Bugün Türkiye haberleşme sisteminde, **KROSBAR (XBAR), DİEMENS (DMS),** ve **ELİF** santraller olmak üzere, üç tür santral kullanılmaktadır.

Bu santraller içinde en gelişmiş olanı **DMS** santralleridir. Dolayısıyla dinleme ve tespit kolaylığı da en çok bunlar için geçerlidir.

ELİF santraller, daha çok kırsal bölgeler için yapılmış olan santral tipidir. Dinleme ve tespit açısından riski en az olan da bu santral tipidir. Aynı şey **XBAR** santralleri için de geçerlidir. **XBAR** santralleri dinlemek için teypler, kasetler, kulaklık gerekir ve tüm bu aletlerin başına da bir görevli koymaları şart. Oysa **DMS** santrallerinde, tüm bunlara gerek kalınamaktadır.

DMS santrallerinin en önemli özelliği "çağrı yönlendirme" sistemine sahip olmasıdır. Bu sistem, tümüyla bilgisayar sistemine dayalıdır. Sistemin dijital niteliği, her türlü konuşmayı bilgisayara kaydetmeyi sağlar.

"Çağrı yönlendirme sistemi", konuşmaları dinlemek ve kaydetmek isteyenleri PTT'ye gitmekten kurtardığı gibi, kasetlere, teyplere ve bunların başında bir dinleyiciye ihtiyacı da ortadan kaldırmıştır.

Bu işlem şöyle olmaktadır:

Örneğin, dinlemek istenilen numara 111 olsun. Dinleyecek olan da 112. Yapılan işlem, 111 ile 112'yi aynı yöne yönlendirmektir. Bu durumda 111 ile 112 hep aynı anda devreye girer. Zil çaldığında 111'in ahizesi kaldırıldığı an, 112'nin bağlı bulunduğu bilgisayar da otomatikmen devreye girerek konuşmayı olduğu gibi kaydeder.

Bu sistemde dinlemeye alınan 111'in aradığı numarayı tespit etmek de otomatikman gerçekleşir. Çünkü bilgisayar bu numarayı da hafızasına hemen kaydeder. Diğer santrallerde ise bu doğrudan olanak yoktur. Ancak onlarda da, PTT'ye giderek 111 nolu dinlenen telefonu ekrana almak yoluyla, telefon tespiti yapılabilinir.

"Çağrı yönlendirme sistemi"ni bugün MİT, siyasi polis vb. yerlerde kullanmak çok kolaylaşmıştır. **DMS** santrali oldukça yaygındır. Fakat böyle bir santrale sahip olmak, herşeyi dinlemeye muktedir olmak anlamına da gelmiyor. Zira tek başına santralin olması bir şey ifade etmiyor, önemli olan telefon tespiti. Yani telefon numarasının bilinmesi şart.

Bugün İstanbul'da kullanılan santrallerin bir kısmı **DMS**, bir kısmı da **XBAR**'dır. Sokaktaki ankesör ya da ev ve işyerlerindeki telefonun hangi santralle çalıştığını bilebiliriz. En kolay yöntem 166 masal servisinin aranmasıdır. Eğer aradığımız telefondan (sokak, ev, işyeri) masal servisi çıkıyorsa, o telefon **DMS** santrale bağlı çalışıyor demektir. Çünkü bu servis sadece onlarda vardır. **DMS** santraller giderek diğer santrallerin yerine daha yaygın biçimde devreye sokuluyor. Ama çok pahalı bir sistem olduğu için, bugün hala İstanbul'un birçok semtinde **XBAR** santraller kullanılıyor.

Kartlı ankesörlerin tümü **DMS** santrallerine bağlıdır. Jetonlu ankesörlerin bir kısmı **DMS**, bir kısmı da **XBAR** ya da **ELİF** santrallerine bağlı çalışır.

En büyük tehlike de kartlı ankesörlerde vardır, bunların kullanımı gerçek bir tuzak alanıdır. Çünkü izlendiğini farketmeyen biri o kartlı ankesörden bir numara aradığında, bu numarayı tespit etmek mümkündür. Bu tespit için, ankesörde yazılı olan numarayı okumak bile gereksizdir. İzleyenin numarayı okuma riski bir yana, o an saatine bakması yeterlidir. Çünkü bu ankesörlerin bağlı olduğu bilgisayarlar dakikalarla birlikte numaraları hafızasına kaydeder. İzleyen için sadece "saat 11.35'de şu ankesörden aranan numarayı ve kartı istiyorum" demesi yeterli. Kartlı

ankesörlerde numara sildirme (görüşmeden sonra ilgisiz bir yeri arama) de pek bir anlam ifade etmez. Zira bu sonucu değiştirmez.

Kartlıların diğer bir riski, manyetik olmasından kaynaklanır. Elektromatik manyetik nitelikleri, aranan numaraları üzerinde tutar. Örneğin bir kart ile dört yer aradık ve kart üzerimizde iken alındık. Böylece bu kartla aradığımız dört numara da tespit edilebilir. Alınma bir yana, takip edildiğimizde, demin verdiğimiz örnekte de olduğu, gibi hem o an aradığınız numara tespit edilir, hem de, eğer kart ankesörde kalmışsa hem de o kartla daha önce aradığımız numaraların tümü tespit edilir.

Bir başka risk, aradığımız numaralarla ilgilidir. Eğer aradığımız sabit bir telefon (ev ya da işyeri) dinlemeye alınmışsa, bizim aradığımız kartlı ankesör (onun da bir abone numarası olduğu için) tespit edilebilir. Şayet kartımız ankesörde kalmışsa, o zaman bu kartı elde edip üzerindeki numaraları çözebilirler (manyetik özelliğinden dolayı).

Jetonlularda ise durum farklıdır. İster **XBAR** olsun, isterse de **DMS,** santrala bağlı jetonlu ankesörlerin hafızası yoktur. Sadece son aranan numarayı tutma özelliği vardır. Onu da başka bir numarayı arayarak silmemiz mümkün. Ancak, **DMS** sistemine bağlı ankesörden dinlenen sabit bir yeri aradığımızda, hangi kulübeden aradığımızı öğrenmeleri mümkün. Zira her kulübenin bir abone numarası vardır ve bu, bizim yerimizi tespit etmelerini sağlar. Eğer konuşmayı uzatırsak, bu zaman zarfında, en yakındaki ekiplerin bu kulübeye yönlendirilmesi, dolayısıyla ele geçme ya da takibe alınmak riski çok büyüktür. Dinlenen telefonu aramak sözkonusu olduğunda, yapılacak iş, konuşmayı mümkün mertebe kısa tutmak ve bölge değiştirmekir.

Jetonlu aramalarda hafızadaki numaramızı sildirmemiz, takipten doğan riski de ortadan kaldırır. Bunda illa yeni bir jeton atmaya da gerek kalmayabilir. Eğer aradığımız yerle görüşmemiz bitmişse ve jetonumuzla konuşma olanağımız varsa, karşı tarafın kapatmasından sonra biz telefonu kapatmadan rastgele bir numarayı arayabiliriz ve böylece hafızayı sileriz. Şayet jeton bitmişs,e o zaman yeni bir jetonla aramak gerekir.

Özellikle halkın yoğun olduğu bölgelerdeki ankesörlerden konuşma yaparsak tespit riskini de azaltmış oluruz.

Bir başka risk de, sık sık aynı telefon kulübelerini kullanmaktır. Mümkün olduğu ölçüde değişik bölgeler ve kulübeler tercih edilmelidir.

Kartlı anksörlerde (ister şehirler arası olsun, isterse de uluslararası) aynı sakıncalar (riskler) vardır. Jetonlularda ise, eğer önlem alırsak bu risk ortadan kalkar. Kaldı ki her jetonlu makina son numarayı hafızasında da tutamaz. İki türlü makina vardır: **MF** ve **DP**.

MF'li makinalar (ister jetonla aradığımız ankesör olsun, isterse de ev ve işyerinde kullandığımız ahizeler olsun) son numarayı hafızada tutmaz. İşyerinde ya da evinizdeki ahizenin altında **MF** rumuzu varsa, bunlar son numarayı hafızasında tutmaz.

DP'li makinalar ise bu özelliğe sahiptir. Yani son numarayı tutar. Yine ev ve işyerlerinde kullandığımız ahizelerin altına baktığımızda **DP** rumuzu varsa, bu makinanın son numarayı hafızasında tutma özelliği vardır. Yapılacak iş başka bir yeri arayarak numarayı silmektir.

Telefonlarda zaman zaman cızırtı olması, dinleniyor mu acaba sorularını insanlara sorulabiliyor. Cızırtıların olması, topraklamalardaki aksaklıklardan ya da hattan kaynaklı olur. Dinlendiğine bir gösterge olmaz. Dinlenen telefonu farketmemiz, bu gibi teknik işaretlerle mümkün olmaz. Hele **DMS** santraline bağlı ise, bunu hiç anlayamayız. Zira bu tümüyle sessiz sedasız, sorunsuz gerçekleşen bir işlemdir.

Haberleşme sistemi ise şöyle oluyor: (Uluslararası, şehirler arası)

Aradığımız numaranın sinyali önce İstanbul-Tahtakale Santrali'ne gider (Türkiye'nin her yeri için geçerlidir bu) oradan Ankara-Gölbaşı uydu istasyonuna, oradan da uyduya, uydudan da aradığımız şehrin santraline ve numaraya ulaşır.

Diyelim Bolu'dan İstanbul'u arıyoruz:

Bolu——> İst-Tahtakale —>Ank-Gölbaşı uydu istasyonu——> Uydu ——> İst. telefon numarası

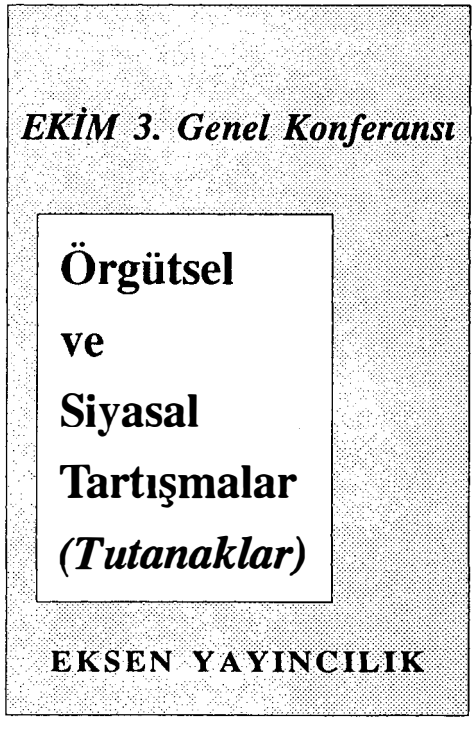
daha da önemli olan, bu düşüncenin pratikte ne kadar uygulandığıdır. Her partilinin partiye aidat ödemesinin ya da bağış yapmasının devrimci bir görev ve sorumluluk olduğunu bilmesi, tek başına fazla bir önem taşımaz. O, öncelikle kendinden başlamak üzere bu görevini yerine getiriyorsa, bununla da yetinmeyip ilişkide olduğu işçi ve emekçilere, gençlere dönük olarak da aynı konuda sürekli bir çalışma ve çaba içindeyse, gerçekte sorunu kavramış olur.

Partimize aidat ödemek, bağışta bulunmak sadece parti üyelerinin görevi değildir. Örgütlü parti çevrelerinin, partinin proletaryanın iktidarı için yürüttüğü mücadelenin doğruluğuna inanan bütün işçi ve emekçilerin görev ve sorumluluğudur. Her partili işçi ve emekçileri bu temelde sürekli bir çabayla ikna etmek durumundadır.

Partinin mali ihtiyaçlarının karşılanması konusundaki tutum ve politikasını, bu çerçevede kendi üzerine düşen görev ve sorumlulukları bildiği halde, çeşitli nedenlerle bunun gereklerini yerine getirmeyen parti kadroları, bu zaafın aşılması noktasında kendileriyle hesaplaşmak zorundadırlar. Yayının parasını vermeyen, aidatlarını düzenli olarak ödemeyen bir parti kadrosunun, diğer görevlerini çok iyi yerine getirmesi durumunda bile, eksik bir yanının olduğu gerçeği değişmez. Çünkü parti aidatını ödemeyen, yayının parasını zamanında ve tam olarak vermeyen, partinin açtığı bağış kampanyasına en üst düzeyde destek sunmayan partilinin veya parti taraftarlarının, ilişkide oldukları işçi ve emekçileri partiyi maddi bakımdan desteklemeye çağırmasının ciddiyeti ise zaten tartışmalıdır. Nihayetinde partiyi mali bakımdan güçlendirmeyi kendisine dert edinmeyen bir parti kadrosunun, işçi ve emekçileri desteğe çağırması oldukça zordur ve herşey bir yana, bu ne inandırıcıdır ne de ahlaki. Partimizin mali bakımdan güçlendirilmesinin önemini yeterince özümseyememiş kadrolarımızın bir an önce kendilerini bu açıdan gözden geçirmeleri gerekiyor.

Sorun hiç de parti aidatlarının ödenmemesi durumunda parti kasasının bundan zarar görmesi ile sınırlı değildir. Nihayetinde politik faaliyetin devamlılığı açısından gerekli olan maddi kaynaklar bugüne kadar bulundu. Bundan sonra da bulunur. Hiçbir ciddi devrimci parti bu alanda zaaf ve boşluk kabul etmez. Asıl sorun bir parti görevi olarak aidatlarını ödemeyen bir kadronun partililik ruhunun zaafa uğramış olmasıdır. Geçimi ve kişisel ihtiyaçları parti tarafından karşılanan profesyonel kadrolar açısından da, parti aidatının düzenli olarak ödenmesi ihmal edilemez bir görevdir. Partili komünist kadroların proletaryanın iktidarı için gerektiğinde yaşamından fedakarlık yapması tek başına yeterli değildir. Komünist kadronun ihtiyaçları parti tarafından karşılanıyor olsa bile, ekmeğinden aşından kesip parti aidatını gerisin geri partiye ödemelidir. Böylesi bir yaklaşımı özümsemiş kadrolar, partinin bütün maddi varlığını da kıskançlıkla korur. Yine böyle davranan bir parti kadrosu, partiye yeni mali olanaklar sağlamayı görev olarak edinir.

Diğer devrimci görevlerini yerine getirmesinin yanısıra, partinin mali olarak güçlendirilmesi görevini de yerine getirmek için çabalayan kadrolar, gerçek komünist parti militanları ve devrim savaşçılarıdır.

Partiyi mali olarak güçlendirmenin önemi

A. SEMİH

Proletaryanın iktidar savaşımının en temel aracı olan partinin başarılı devrimci kitle çalışmasını yürütebilmesi, burjuvazinin sınıf iktidarına karşı yürütülen savaşta ileri adımlar atabilmesi için gerekli olan en önemli ihtiyaçlardan biri de mali kaynaklardır.

Parti, nasıl ki devrimci görevlerin yerine getirebilmek için proletarya hareketinin ihtiyacına uygun strateji ve onu tamamlayan, güçlendiren taktikler belirliyorsa, parti çizgisini her koşulda savunacak asgari örgüt ve kadroları yaratmışsa, bütün bir devrimci politik faaliyetin sürdürülmesi için de gerekli mali kaynaklara sahip olmak durumundadır. Mali kaynakları stratejik güvenceye alınmamış ise, partinin devrimci politik faaliyetinin aksayabileceği, zarar görebileceği, tartışılmaz bir gerçekliktir.

Merkezi ve yerel propaganda ve ajitasyon materyallerinin basımından dağıtımına, profesyonel kadroların asgari ihtiyaçlarının karşılanmasından partiye gerekli olan askeri malzemenin sağlanmasına kadar, bütün bu süreçlerde partinin devamlılığı açısından mali kaynaklara ihtiyacı vardır.

Peki parti gerekli olan mali kaynaklara nasıl ve hangi yöntemlerle sahip olacaktır?

Partinin politikalarını işçi ve emekçilere taşıyan, işçi sınıfının bağımsız hareketinin yaratılması ve proletaryanın iktidarı için savaşan parti militanların ve kadrolarının sınıf ve emekçi kitlelerle kopmaz bağlar içerisinde olması gerektiği yeterince açıktır. Komünist militan işçi sınıfının geleceğinin bugünkü temsilcisidir. O kaderini proletarya ile birleştirmiştir ve proletaryanın iktidarı uğruna her türden fedakarlığı yapmaktan kaçınmayacaktır. Bundan dolayı komünist militan, yaşamı ve düşünceleriyle partinin işçi kitlesi içindeki temsilcisi bilinciyle hareket etmelidir. Bütün örgütleriyle, militanlarıyla, herşeyiyle proletarya ve emekçi kitlelerin içinde hareket eden partimiz, devrimci faaliyetin devamlılığı açısından gereksinim duyduğu mali ve maddi kaynakları da, esas olarak işçi ve emekçilerin yapacağı fedakarlık üzerinden sağlamalıdır.

Sofrasındaki ekmeğinin bir kısmını partiye vermekten kaçınmayan işçi ve emekçilerin yaptığı fedakarlıkla mali sorunlarının çözülmesini başarabilen partiler, ayağını sağlam bir zemine basmış kuvvetli partilerdir. Partimizin de ihtiyaçlarını bu şekilde karşılayabilmesi için uğraş vermek, saflarımızdaki her komünist militanın görevidir. Kuşkusuz ihtiyaç duyulduğunda kamulaştırmalar da yapılır, nitekim yapılıyor ve gelecekte de yapılacaktır. Ancak mali kaynakların yaratılmasının temel yöntemi ne olmalıdır sorusuysa sorunumuz, buna yanıtımız şudur: Bu partimize işçi kitlelerinin fedakarlığı üzerinden sağlanan maddi kaynaklar olmalıdır. Partimizin kadroları, büyük bir inançla, işçi ve emekçileri partimize maddi destek vermeye çağırmalıdır. Böylesi bir katılımın anlamı ve önemi üzerinde durmalıdır. Partimiz mali ve maddi kaynaklarını temin etme konusunda bu ana eksende hareket ettiği sürece, aynı zamanda işçiler, emekçiler ve gençlerle kurduğu politik-örgütsel ilişkiler de günden güne daha da güçlenecektir.

Gündelik mücadele pratiğimizde de, partinin mali kaynaklar açısından güçlendirilmesi için hummalı bir çalışma yürütmeliyiz. Eğer partimiz işçi ve emekçilerin desteğiyle ve onun sahiplenmesiyle yaşayacaksa, devrimci kadrolar, partiyi sahiplenmenin bir yolu olan maddi desteğin önemi üzerinden sürekli bir aydınlatma faaliyeti yürütmelidir. Bunun için de parti kadrolarının, işçi ve emekçilerin bir parçası olma bilinciyle, bu konuda öncelikle kendilerinin ikna olması gerekir. Parti kadrolarının teorik olarak bu sorunu kavramış olmaları bu nedenle çok önemlidir. Ancak

(Devamı s.39'da)